

Przedpłata

w Krakowie:
 roczne zhr. 16.—
 kwartalnie „ 4.—
 miesięcznie „ 1.35
 za odosłanie ct. 20
 Na prowincji:
 roczne zhr. 20.—
 kwartalnie „ 5.—
 miesięcznie „ 1.70
 Za granicą:
 miesięcznie zhr. 2.—
 Numer zwykły 8 ct.
 Niedzielnym 10 ct.

GŁOS NARODU

Wychodzi codziennie, z wyjątkiem dni poświątecznych z godzinie 6

Ogłoszenia:
 Za wiersz 6 ct. Od wy-
 mowy w drobnych ogło-
 szeniach 1/2 ct.
 w „Nadziei”
 Wiersz zwykły 20 ct.
 Śluby, nekrologi,
 wiersz 40 ct.
 Do działu inseratów
 upoważniony
 Jan Strycharski.

Rękopisów redakcja
 nie zwraca.
 Każda reklama adre-
 su 10 ct.

Adres Redakcji:

w Rynek gł., linia A-B,
 nr 48, I piętro.

ZAŁOŻYCIEL: JÓZEF ROGUSZ.

Redaktor: KAZIMIERZ EHRENBURG.

Adres Administracji:

Kraków, ul. Jagiellońska 117.

Od Wydawnictwa.

Przy zbliżaniu się nowego kwartału prosimy o wcześnie odnawianie przedpłaty, a to aby umożliwić punktualną wysyłkę dziennika i uregulować nakład, co przy obniżeniu przedpłaty jest bardzo utrudnione i naraża wydawnictwo na znaczne straty.

W Krakowie: Na prowincji:
 Do końca roku „ zhr. 8 —   Do końca roku zhr. 10 —
 Do końca września „ 4 —   Do końca września „ 5 —
 Na lipiec „ 1.35   Na lipiec „ 1.70

Za granicą:
 Do końca roku zhr. 12 —
 Do końca września „ 6 —
 Na lipiec „ 2 —

Jak w ubiegłych kwartałach tak i nadal można obok *Głosu Narodu* abonować „Mody paryskie”, które wraz z dodatkami powieściowymi i krotkami dla naszych abonentów kosztują kwartalnie 90 ct. Pieniądze na „Mody paryskie” prosimy przysyłać razem z prenumeratą na *Głos Narodu*.

Nasza Administracja wysyła opłatnie za 35 ct. Smolarza poemat wesoły w dziesięciu pieśniach pod tytułem „Jacynty Replika”, oraz początek ciekawej powieści pod tytułem: „Dwie Matki” za nadesłaniem 20 ct. i pierwsze 7 arkuszy powieści p. t. „Księżęta dola” za 40 ct.

Z państwa przesilen.

Jak było do przewidzenia, tak się stało; cesarz niemiecki zamianował już dotychczasowego ambasadora w Rzymie v. Bulowa sekretarzem stanu w urzędzie spraw zagranicznych. Okoliczność, że zamianowanie nastąpiło „z zastępstwem”, jest bez znaczenia, gdyż niewątpliwie będzie ono zamienione na stałe zaraz po powrocie cesarza z północy. Baron Marschall nie powróci już na zajmowany przez się dotychczas urząd.

W ten sposób uczyniono pierwszy ważny krok ku rozwiązaniu owego ciężkiego przesilenia, które wisi nad Niemcami, a o którym pisaliśmy przed kilku dniami. Główny punkt ciężkości tego przesilenia nie leży wprawdzie w urzędzie spraw zagranicznych, obracać się ono będzie raczej około wewnętrznego zarządu państwowego, jego polityki ekonomicznej i społecznej. Dowiadujemy się już, że wręczył podanie o dymisję także sekretarz stanu Bötticher, a i po nim zamianowanie następcy nie będzie jeszcze całkowitem rozwiązaniem przesilenia. Wiadomo wszystkim, że wstrząśnienie dojdzie musi aż do fotelu kanclerskiego, i że *die kommanden Mannen*, którzy się w Niemczech stali obecnie przysłówkami, jako nazwa dziennikarska dla mężów, mających na przyszłość dostać się na kierujące stanowiska, zająć mają wszystkie najwyższe urzędy niemieckie.

Jednak na dziś główny interes kupi się około tego „męża przyszłości”, który mocą cesarskiego dekretu, już się nim stał. Krótka wiadomość o panu Bulowie podaliśmy już przed kilku dniami. Zamianowano go na tak wysokie stanowisko młodym doświadczonego wieku: liczy on 48 lat. Zdolności i zręczność dyplomatyczną przyznano mu powszechnie; uznano go też ogólnie za wytrawnego urzędnika. Będąc synem zmarłego sekretarza stanu a krewnym rodziny Humboldtów, zrosł się on ściśle z dyplomatycznymi tradycjami i życiem państwowym Niemiec. Oprócz tego ma być człowiekiem wielkiej kultury: żyty z Rzymem, posiada tam szerokie i serdeczne stosunki, oparte głównie na prawdziwej przyjaźni, jaką do tego miasta, jego pamiętek i pomników, żywi.

Baron Bulow obejmie jednak urząd swój dopiero po powrocie cesarza z północy, tymczasem pozostanie na nim, jak dotąd, pan v. Retenhan. Baron Marschall zaś usunie się w cienie życia prywatnego, a los jego będzie stanowił przykład dla niemieckich mężów stanu, że brudów w łosie rządu powstałych odsłaniać i ścierać nie wolno. Późniejszy sprawki Tauscha, postąpił Marschall wprawdzie we-

dług wskazówek swego pięknego charakteru, ale wbrew najbardziej „uświęconym” tradycjom pruskiej państwowości i pruskiej biurokracji, a uwolnienie agenta policji politycznej, uczyniło pozostanie jego na urzędzie niemożliwym.

Niemalże wrażenie uczyniła w Niemczech okoliczność, iż nowomianowany „zastępca” bar. Marschalla, zarówno jak i kanclerz państwa Hohenlohe w powrocie z Kilonji do Berlina wstąpili do Friedrichsruhe, pokłonili się żelaznemu ekskanclerzowi. Odwiedziły odbyły się w poniedziałek i trwały 4 godziny, a w programie ich znajdowała się półtoragodzinna przejażdżka powozem, podczas której obecni i byli kanclerz jeździli razem. Trudno, wobec napięcia chwili, odłączyć podróż ks. Hohenlohego i bar. Bulowa od zamianowania tego ostatniego sekretarzem stanu dla spraw zagranicznych, trudno jednakowoż wobec tego stanu rzeczy także nie... zdumieć i nie pomyśleć, że jednak w Niemczech wszystko jest możliwe. Księżciu Bismarkowi składali bowiem wizytę: mąż stanu ustępujący z pola, bo takim jest z pewnością ks. Hohenlohe, i dyplomata świeżo na wysokie stanowisko powołany. Kto odgadnie, co leży na dnie robiącej się obecnie w Niemczech „historji”?

Nie każdy także odgadnie, przynajmniej nie od razu, co leży na dnie niektórych pruskich... dowcipów. Pisma niemieckie ogłaszają świeżo tekst mowy cesarza Wilhelma wypowiedzianej podczas pobytu w Lignicy. Między innymi powiedział cesarz te mniej więcej słowa: „na tej ziemi bohaterstwo niemieckie odparło angielską nawałę słowiańską, i uratowała cywilizację Zachodu”. W poszukiwaniu za owym nieznany nam wypadkiem dziejowym, natrafiliśmy w pamięci na sławną bitwę pod Lignicą, ale była to bitwa z Henryka Pobożnego z Tatarami. *Rabjes tentation*, w poszukiwaniu autystycznym, wyszła, wynależła, że Tatarzy byli Słowianami, a w imię ks. Henryka niemiecką. A dowcip taki puszczony został w świat pod powagą cesarską. Dzieje się jednak rzeczy na świecie, o których się nie śniło filozofom!

Katastrofa kolejowa.

Dyrekcja kolei państwowych w Krakowie nadsyła nam następujący komunikat: „Co do uległych wypadkowi kolejowemu przy pociągu Nr 314, na szlaku kolei państwowej Kołomyja Turka, sprawdzono do godziny 12 w południe 28 czerwca br., co następuje: Pomiedzy umarłymi znalezione wdowę po pułkowniku p. Odelską, maszynistę kolejowego Zachara, kierownika pociągu, Ziembickiego, konduktora pocztowego Włoszynskiego, woźnego pocztowego Diakowa i kupca Adolfa Mahlera. Nie odzyskano lekarza pułkowego Franciszka Zellera, palacza kolejowego Krejczy, kontrolora pocztowego Rudnickiego i jednej pani ze Stanisławowa.

„Ciężko ranni są: oficer Gnedinger i konduktor kolejowy Jakób Schallich, zaś lekko ranni: słusarz Jędrzej Dobosiewicz, Feliks i Löwenstein, Dwojre Liehtig, Bronisława Tempis, nadporucznik Zenon Szolginia z żoną, Stanisława Beronówna, Helena Kotowicz, Samuel Schwarz, Hensch, Müller i Leonidas Dymianów.”

Korespondent nasz ze Lwowa pisze: „Mamy my tu dokładniejsze wiadomości o okropnej katastrofie kolejowej i to nie ze źródeł urzędowych kolejowych, bo te pod względem dokładnych informacji, są za mało skromne, ale od tych, co tam byli i co uratowani zostali. Cudem nie ocalał dr Zuber, znany tu tejszy geolog, który jedzał tymczasem pociągiem. Kąsier pocztowy Rudnicki, który zginął, na własne usilne prośby wziął na ten dzień zastępstwo za kasjera Ładosia, który już siedział w służbowym wagonie i na usilne prośby Rudnickiego pozwolił na zastępstwo, gdyż Rudnicki chciał wrócić do Lwowa na niedzielę na imieniny żony, więc późniejsza służba nie byłaby mu pozwoliła na tę przyjemność familijną.

Nie jest jeszcze skonstatowane, bo poszukiwano tylko dziesięć osób zabitych, tymczasem przekonano pod wodzą nie są skończone, tymczasem przekonano się już na pewno, że rannych nie jest dwadzieścia sześć osób, jak poprzednio donoszono, lecz

czterdzieści dwie. Oficjał pocztowy Gnedinger, ciężko ranny, umarł już w szpitalu kołomyjskim. Doktor pułkowy Zeidler, którego początkowo miano za zabitego, odnaleziony został ciężko pokaleczony, ale jeszcze żywy, o pół mili od miejsca wypadku. Wyłowiono go w rzeczutce, pod wsią Korolówka.

Z tego, co się można było dowiedzieć już od niego, pokazuje się, że dr Zeidler, widząc straszne niebezpieczeństwo, najprzód wyrzucił żonę przez okno, a potem sam chciał wyskoczyć, ale już nie mógł.

Dziś nadeszła wiadomość, że pani Zeidlerowa, która obłąkana i poraniona, leży w polskim dworze u kniazia Puzyny, umarła, ale to nie jest pewna wiadomość.

Skonstatowane zostało, że oprócz podmulenia nasypu, w chwili, gdy pociąg wpadł na most, trzasnął w niego i w most piorun. Najcięższą obwiniającą okolicznością jest to, że pociąg z Kołomyj stacji nie powinien być puszczony, gdyż szalała straszna burza i pioruny były na wszystkich stronach. Gdy wśród tak rozszalałego żywiołu, znajduje się pociąg na stacji, powinien być wstrzymany, a obowiązkiem naczelnika jest zatelegrafować, gdzie potrzeba, że z powodu szalejącej burzy, pociąg musi być wstrzymany na stacji, a kiedy odejdzie, następnym telegram zawiadomi. Tego na nieszczęście nie zrobiono.

Korespondent *Kurjera Lwowskiego*, który pojechał na miejsce katastrofy w dniu 27 b. m. tak opisuje swoje wrażenie:

Ozrom naszym przedstawił się widok, którego się w życiu nie zapomina. Tor przerwany na przestrzeni 30—40 metrów, środkiem zaś brudna, mętna woda, pokryta szczątkami wozów, deskami, szczątkami wagonów, pływającymi, to sterczącymi nad powierzchnią wody. Z brzegu nasypu od stacji Turka zwiesza się żelaznej konstrukcji żuraw, usiłujący napróżno wyłowić z wody części składowe wozów. Co się zanurzy liną, ażeby wydźwignąć ciężar do góry, to pęka, niezdolna wytrzymać naprężenia ponad jej siły. Z prawej strony obrazu brną, w wodzie stojąc wyżej kolan wieśniacy, od samego rana, w nieruchomej pozycji, przypatrując się straszemu widokowi; około żurawia zgromadzony personal ratunkowy, z kilku ludzi złożony, nadto kręci się trochę ciekawych i garść żołnierzy. Lud okoliczny bezskutecznie usiłuje wydobyć zatopione ciała ofiar katastrofy. Woda pokrywa ten grób straszny i nie z niej prócz kół wagonów, rozwalonych i potrzaskanych ścian wozów, *kawałków blaszanych ostrej, nie wylazła*. Wydobytą wszystkich dwa trupy, pani Odelskiej, wdowę po pułkowniku i konduktora kolejowego, niewiadomego nazwiska. Reszta leży pogrzebana pod ciężarem maszyn, wozów pocztowych i osobowych, z pod których nie wiedzieć kiedy zostanie wydobyta.

Podług opisu pasażerów, którzy mieli szczęście nieszkodliwie przeżyć tę katastrofę, cało uszli, oraz z fachowych tłumacheń organów kolejowych, rzecz miała się następująco:

O godz. 9 wieczorem lało w Kołomyi i całej okolicy, jak z cebra. Pioruny waliły raz po raz. Zdało się, że koniec świata. Kilka pożarów wszczęło się od pioruna w rozmaitych miejscowościach okolicznych. Wyprawiony na godzinę przed katastrofą pociąg towarowy nr 362 przejechał cało. O godzinie zaś 12 m. 40 wyprawiony, pomimo niesłychanej ulew, pociąg nr 314 dojechał do klm. 192, wśród ustawicznych uderzeń pioruna i niebawem ulew. Nic, choć oko wykol, nie widać ani sygnałów, ani nie słychać nic prócz plusku deszczu. Pociąg posuwa się w wodzie, która objęła tor. Naraz łoskot straszny, trzask i łomot i maszyna, wozy, cały pociąg prawie runął w przepaść. Most, na który wjechało, runął pod ciężarem pociągu i wszystko znalazło się w piętrzącej się bałwanowo wodzie. Jeden okrzyk zgrozy, rozpaczliwe wołania ratunku! ratunku! Pisk, lament i łomot walących się w otchłań jakąż wozów, wraz z podróżnymi, miesza się z straszną muzyką piorunów i szalejących bałwanów wody, przewracających się po wozach i zawartych w nich ludziach...

Oto kilka szczegółów zebranych na miejscu katastrofy przez korespondenta *Kurjera Lwowskiego*, które też na jego odpowiedzialność drukujemy: Samuel Schwarz, handlarz drzewa z Radowic, Węgier, położył się spać — jak sam opowiada — w coupe II kla-

sy, zupełnie prawie się rozebrałszy. W chwili katastrofy, nie wiedząc co zaszło, odurzony wstrząśnięciem i upadkiem, wybił szybę i znalazł się o ty w wodzie, wypłynąwszy na powierzchnię, wydostał się na dach strzaskanego wagonu. W tej chwili usłyszał wołanie o ratunek, tuż koło siebie. Po ciemku wyciągnął rękę raz i drugi i wydobył z topieli kobietę jakąś. Była to pani Zeilerowa. Udał się do drugiej kobiety jakąś z wody wydobył i tak we czworo, tuż bowiem znalazł się jeszcze na temże samem miejscu jakiś mężczyzna, stali w ciemnościach, ramiona tylko po nad wodę trzymając. Za chwilę uderzył ją fala i ów Schwarz znalazł się sam, ocaleni towarzysze. Po omacku, trzymając się pływających, znalazł się Schwarz na brzo pierwszy i trzeci, szyn, przywiozł się do budki najbliższej, gdzie go w suchą białą przodziono. Rano opatrzył mu lekarz zranioną rękę, a p. Puzyna z pobliskich Piadyk przygarnął i przyodział. (Trudno nam jakoś uwierzyć w to bohaterstwo żyda; bądź co bądź historyjka interesująco jest ułożona. *Przyp. Red.*)

Podróżni III klasy przypisują swój ratunek zasłudze konduktora Bittnera. Miejscowość, w której katastrofa się wydarzyła, nazywa się Kosaczów.

Z Kołomyi, która przez ulowę sobotnią ogromnie dużo uciepiała, kilkanaście domów bowiem jest zupełnie zdemolowanych, przybyła tysięczna publiczność, wraz ze swoim starostą p. Bańkowskim, oficerem od żandarmerji Josefem i plutonem żandarmerji, pomagającej w utrzymaniu porządku.

Pocztę częściowo przewieziono do Kołomyi, reszta pływa po wodzie. Worki z pieniędzmi uniosła woda i powoli jej wylatywają w rozmaitych punktach.

Katastrofa nie tylko rozmiarami, ale przebiegiem swoim, są niespodziewanością z jaką spadła, robi wrażenie już nie europejskie, ale amerykańskie. Przedewszystkiem rzeczka, a raczej potoczek, albo jeszcze lepiej bajurka, na której znajdował się ów most fatalny, nazywająca się podobno Kosaczówka, to coś tak małego, że chyba z lwowską Pełnią się da porównać. Dopiero spływające z gór wody uczyniły z niej straszliwy, głęboki i niesłychanie rwący strumień. Jak się zaś to nagle stało, świadczy o tem cały szereg faktów.

Przedewszystkiem skonstatowano zapomocą automatycznej tabliczki kontrolnej od Turki, że budnik, do którego należała ta przestrzeń, tuż przed nadejściem pociągu, odbył przepisana kontrolę. W chwili, kiedy pociąg wjeżdżał na most, tuż opodał przed budynkiem rogatki kołomyjskiej, wypadek bowiem zdarzył się tuż pod Kołomyją, o 2 i pół kilometra od mostu, stał dzierzawca tej rogatki i policjant miejski. Owoz olbrzymia góra wody nadleciała tak nagle, że nie mieli czasu uciec. Prąd wody porwał ich i uniośł o 200 metrów dalej. Woda zalała domek mytniczy aż po dach, podobnie jak i inne okoliczne domy. Dwieci, mieszkający dorośli, psy, tyldo, uratowali się na szczęście, uciekając albo na dachy, albo na wyniosłe wzgórza, gdzie przesiadli tak w niebezpieczeństwie życia pięć godzin, zanim woda opadła.

Na razie nie stwierdzono jeszcze ile pieniędzy pocztą z sobą wiozła i czy i ile woda zniszczyła i porwała. Faktem jest, że w niedzielę rano żandarm w znacznym oddaleniu od miejsca katastrofy, znalazł paczkę obligacji austriackich, wartości 25,000 zlr. Czy majątek jest prywatną własnością którego z podróżnych, czy też stanowi część zatopionej poczty, wykaże śledztwo.

Kontrolor pocztowy Rudnicki, nieszczęśliwa ofiara katastrofy, nie był do jazdy tym pociągiem przeznaczony. Miał jechać kontrolor Łados, który w ostatniej chwili prosił Rudnickiego o zastępstwo. Usługę tę Rudnicki przypłacił życiem...

Jubileusz wielkiej królowej.

Londyn d. 28 czerwca.

(List oryginalny Głosu Narodu).

Wielkiem wydarzeniem bieżącej chwili był jubileusz 60 lat panowania królowej Wiktorji, święcony przez Anglików z rzadkim zapalem i entuzjazmem, świadczącym wyraźnie nie tylko o ich przywiązaniu do dynastji i jej obecnej przedstawicielki, ale także do tego wszystkiego, co ma charakter ściśle narodowy i jest typowym objawem brytańskiej kultury i ducha. Jubileusz, w którym wszystkie niemal narodowości brały udział przez swych reprezentantów, wyjątknie skupiał na siebie uwagę angielskiego społeczeństwa i tych cudzoziemców, którzy pospieszyli, aby być naoczniymi świadkami całego szeregu wspaniałych uroczystości, raz dlatego, że ogrom przedmiotu nie pozwalał już szukać wrażeń gdzieindziej, powtórę zaś ponieważ nie było w Londynie nic już więcej takiego, co mogło stać się punktem atrakcyjnym. Wszystkie znakomitości ze świata artystycznego, a więc: śpiewacy, muzycy, artyści sceniczni i artystki, w tym sezonie, zazwyczaj tak bardzo ożywionym, nie dopisali, pozostawiając jubileuszowi niepodzielne panowanie we wszystkich umysłach.

Uroczystości rozpoczęły się w dniu 21 czerwca wspaniałym pochodem podzielonym na trzy części. Procesja kolonjalna stała na czele, ustawiając się na

północnej stronie katedry św. Pawła. Za nią postępowało wojsko i marynarka, tworząc żywy, długi jak oko sięgnąć mogło szpaler, imponujący wystawnością i przepychem mundurów. O godzinie 11-tej m. 15 rozległo się 60 wystrzałów polnej artylerji z Hyde-Parku, zwiastując początek jubileuszowej uroczystości. Na Temple-Bar, miejscu gdzie niegdyś wznosiły się bramy Londynu, oczekiwał przybycia królowej lord-major i jego drużyna, aby jej podać według starego zwyczaj, sięgającego jeszcze czasów króla Jana, złoty klucz miejski, oraz miecz wysadzany perłami jako znak wiernopoddanego uczucia, który królowa następnie mu zwracała.

Królowa przybyła na stację Paddington. Towarzyszyli jej: cesarzowa niemiecka Fryderyka, księżna Krystjanowa Szlezwig Holsztyńska i księżna Beatriksa Battenberska. Na całej drodze z Windsoru do Paddington tłoczyły się tysięczne tłumy. Wszystkie domy na linję kolejową wychodzące wspaniale były przybrane. Przed samym Paddingtonem zebrani wszyscy robotnicy kolejowi powitali królowę grzmiącym „Niech żyje!”

Na *via triumphalis* zebrały się też milionowe tłumy, objawiające z uniesieniem, którego żaden opis oddać nie zdoła, swą cześć i miłość dla sądziwej królowej, która lat tyle z chwałą rządziła krajem, zapewniając mu potęgę, dobrobyt i pokój.

Po powitaniu królowej u bram miasta, lord major przybrany w płaszcz purpurowy, dosiadł konia poprzedzającego orszak, z mieczem obnażonym w rękę i z odkrytą głową.

Punktem środkowym uroczystej procesji była katedra św. Pawła. Na schodach jej na prawo stały orkiestry wojskowe, na lewo chór kościelny w białych szatach, na najniższych stopniach, zaś wyższe duchowieństwo z arcybiskupem Kanterbury, biskupem Londynu i dziekanem Westminsteru na czele. Tuż obok zajęły miejsca: fakultety uniwersyteckie, ciała prawnicze i sądowe, dyplomacya, i dygnitarze wojskowi. Imponujący widok przedstawiała marynarka w skromnych a gustownych kostiumach i deputacje kolonialne, wśród których wszystkie niemal rasy znalazłyby mogły swych przedstawicieli. Obok angielskich żołnierzy stali Hindusi o brunatnych, miedzianych twarzach, obok nich Chińczycy, Mongołowie, mieszkańcy azjatyckich archipelagów, murzyni, australczycy itd. Wymowne to świadectwo tej niesłychanej potęgi angielskiej kultury, która zdołała się przedrzeć w najdalsze zakątki ziemi, niosąc wszędzie cywilizację i zakładając jednocześnie niespożyte podwaliny swej własnej siły.

W 11 stylowych pojazdach poprzedzali procesję kolonialni ministrowie, czyli tak zwani premierowie kolonialni. Porządek reprezentowanych przez nich krajów był następujący: Kanada nowa południowa Walia, Wiktorja, Nowa Zelandja, Queensland, Przyładek dobrej nadziei, południowa Australia, Nowa Finlandja, Tasmania, zachodnia Australia i Natal.

Miljardy chorągwi i chorągiewek, draperje, kołnierze, zieleni i kwiecie pokrywające domy, trybuny, wspaniała tworzyły całość. Szczególnie pięknie przedstawiało się przybranie staromiescia, — *Stranda i Fleet Tret*. Z masztu do masztu ciągnęły się girlandy kwieiste, których ogółem wykończono 45 mil angielskich, dając tem przez ostatnie tygodnie obfity zorek ubogim dziewczętom, pracującym nad ich wykonaniem. Z gmachów prywatnych palma pierwszeństwa należy się gmachowi *Daily Telegraph*. Wspaniała dekoracja z olbrzymich palm i girland zieleni, uderzające sprawiała wrażenie.

Pochód kieruje się z pałacu Buckingham, obok Hyde Park Corner, przez Piccadilly, przeciąga przez St. James Palace, Trafalgar Square i trybuny parlamentu do Charing Cross, skąd wzdłuż Law Courts i Ludgate Circus udaje się do wielkiej halli katedry Sw. Pawła.

Otwiera go kapitan O'Ames z 2 pułku lejbgwardii, naj wyższy oficer całej armji angielskiej, na potężnym wierzchowcu, mając za sobą 4 ludzi tego samego pułku, starannie również wybranych. Bezpośrednio za kapitanem O'Amesem, a zatem zajmując miejsca honorowe, kroczy 100 blue jackets (tak nazwano w Anglii majtków), ciągnących 6 dział. Widok przyspiesza tych sił i świeżością uderzających postaci, współudział których w pochodzie dopiero w ostatniej chwili został postanowiony, budzi wśród ludności zapal nie do opisania.

Tuż za nimi rozlegają się potężne dźwięki trzech naprzemian grających kapeli wojskowych: I. pułku lejbgwardji, I. i II. pułku dragonów. Tu na sam widok muzyki I. pułku lejbgwardji w pysznych złotych pokrytych mundurach i czarnych aksamitnych ozaczkach dzokajskich, londyńczycy zupełnie tracą głowę, a co dopiero, gdy ci ulubieńcy wygrywają im wszystkie najukochańsze zwrotki, niewyłączywszy nieśmiertelnego *Tarara-bumdy-e*.

Z grzmiącym łoskotem ciągną p. drewnianym bruku baterje artylerji, gwardji i szwadrony pierwszego pułku lejbgwardji, której szefem jest sam książę Walji. Dalej kroczą oddziały dragonów królewskich i dragonów gwardyjskich, oraz słynna Union Brigade Balacław

Huzarzy i piani ze swoją muzyką, oraz konnabaterja zamykająca pochód wojsk brytyjskich, które w swych lśniących mundurach, na przepysznych koniach, równie przepysznie okulbaczonych, wspaniale się przedstawiają.

Przed wielkimi wspaniałami katedry św. Pawła zatrzymuje się królowa Wiktorja. Twarz jej uśmiechnięta przyjaźnie zwraca się ku wznoszącym na jej cześć okrzyki tłumom, aczkolwiek widać już także na niej wyraz pewnego zmęczenia, łatwo dającego się wytłomaczyć podeszłym wiekiem, w którym uroczystość taka musi już bardzo utrudzać. Chór śpiewa wspaniale, przejmujące *Te Deum*. Królowa odpowiada z uśmiechem na powitania i ukłony, zwracając się do niej ze wszystkich stron. Powoli zaczyna rozlegać dźwięk dzwonów, pąwozy zaczynają ruszać, królowa odjeżdża w orszaku towarzyszy jej swity. Długi szereg wojska zamyka pochód na wszystkich widzach i uczestnikach ogromnego wrażenia, będąc wymownym dowodem, chwilę dziejową Anglii, którą reprezentowała się okres wytrwałej, spokojnej, gorliwej pracy, która tworzy, rozwija, podnosi i siłę, potęgę i szczęście narodów.

Z KRAJU.

Lwów d. 29 czerwca.

(List oryginalny Głosu Narodu).

Znowu młodzi dziennikarze i Towarzystwo dziennikarskie, — Kto prawdopodobnie będzie ministrem finansów. — Dom dziennikarski. — Związek literacko-artystyczny. — Jaki ma być i jaki powinien być.

W jednej z poprzednich moich korespondencyj, a nawet nie w jednej, pisałem o tutejszym światku dziennikarskim i o tem, że młodzi w nim rej wodzą i wyrządzają się trochę trywialnie, starych za nos prowadzą. Z inicjatywy tych młodych, jak wiadomo, powstało we Lwowie Towarzystwo dziennikarzy polskich, do którego, z małym wyjątkiem, należymy wszyscy. Ze się to Towarzystwo zawiązało, nie w tem uwagi godnego, bo Galicja wogół jest klasyczną ziemią, z której Towarzystwa wszelkiego rodzaju wyrastają całymi zagonami, aby wegetować i ginąć, ale że nasze Towarzystwo utrzymało się, rosło, spotężniało, a co najważniejsze, wytworzyło solidarność dziennikarską, o którą rozbijają się muszą wszelkie zakusy i rozboje publicznych kondotjerów i oszczerców, to jest rzecz najważniejsza. Po za tem zapewnienie, jak to powiadają, „na wszelki wypadek“ bytu materialnego dla dziennikarzy, którzy dla wszystkich pracują, a najmniej dla siebie samych, jest również niezmiernie i niosłości faktem.

Materialny swój rozwój, Towarzystwo dziennikarzy polskich, najwięcej zawdzięcza jego skarbnikowi, p. Karolowi Kucharskiemu. Bywali w różnych krajach i to nierzadko z dziennikarzy ministrowie, ale zdaje się, że ministra finansów nie było i pierwszy nim mógłby zostać nasz Kucharski, a ponieważ nie jest stary, kto wie, czy przy szczęśliwych politycznych okolicznościach, nie doczeka się tej teki.

Zanim to nastąpi, finanse naszego Towarzystwa we Lwowie tak wzrosły, że przystępujemy do budowy własnego.

Mój Boże, koby lat temu kilkanaście pomyśleliśmy we Lwowie, że dziennikarze będą kamienicznymi nami, a jednak stało się to faktem i dziś szukamy tylko odpowiedniego miejsca i najprzystępniejszych warunków, aby budowę rozpocząć. Procent z czynszów mieszkalnych w nowo w budowanej kamienicy zawsze jest znaczniejszy, aniżeli procent płacony przez banki i instytucje finansowe od gotowych kapitałów lub wartościowych papierów.

A oto drugi fakt z naszego światka dziennikarsko-literackiego.

Wiadomo, że tutejsze Koło artystyczno-literackie, wykoszławiło swoje pierwotne statuta i stało się najzwyczajszem kasynem, w czem ostatecznie nie ma nic zdrożnego, ale też takie kasyno nie może mieć najmniejszego wpływu na tok, ton i stosunki literacko-artystyczne, choćby się nawet nazywało akademią literacką. Zresztą, do tego lwowskiego Koła literacko-artystycznego, należy drobniutka garstka ratów i artystów, która na sprawy Koła nie ma najmniejszego wpływu, a więc oddawna dawano uczuć potrzeba utworzenia odpowiedniego ogniska dla literatów i artystów. I znowu zakreślił się młodzi dziennikarze.

Z inicjatywy ich powstaje właśnie we Lwowie Związek literacko-artystyczny, który oprócz towarzyskich przyjemności i rozrywek, będzie miał na pewną solidarność, która dalej sięgać będzie wierać wpływ na sprawy i interesa, mając związek z literaturą i sztuką. Takiej instytucji zna raczej u nas rokować niezwykle powolnie, pod względem rozwoju i społecznego pożytku, a ponieważ założyciele Związku mają na uwadze dziny swoje i rodziny przyszłych członków, i do ożaniania im nie tylko szlachetnych rozrywek, ale i zaniechanie ich do siebie, aby wśród tak wyjątkowo kształconego terenu towarzyskiego, mogły zaspokojenie dla swoich najszlachetniejszych i

któw i pragnień — więc Związek ten budzić musi powszechne zainteresowanie.

Ma się rozumieć, rozwój jego nie będzie gwałtowny i nawet źle by było, gdyby tak było, ale że w krótkim czasie stanie się pięknym, pożytecznym i wpływowym klubem, to nie ulega najmniejszej wątpliwości. Jak się dowiaduję, statuta tego Związku odejdą wkrótce po zatwierdzeniu do namiestnictwa. Potem nastąpi organizacja Związku i wybory. Dobrze byłoby, aby nasi młodzi koledzy, nie posuwali za daleko swojej skromności i aby na prezesa i na wiceprezesa obrali dwóch młodych, a nie konieczne szukali jakichś ustalonych i dobrze zwietrzanych powag starszych, które w ostatnich czasach o niczem innem nie myślą, jak tylko o swoich własnych jubileuszach i to w ten sposób, że komedje te powtarzają się co kilka lat, bo jeżeli który z tych panów obchodził np. pięć lat temu dwudziestopięcioletni jubileusz, to znowu teraz obchodzi trzydziestoletni, a w ten sposób wyrósł u nas taki krzaczasty las jubileuszów, że się nie można w nim zorientować. *Zet.*

ZE ŚWIATA.

Wiedeń d. 29 czerwca.

(List oryginalny Głosu Narodu).

Pobyt króla sjamskiego w stolicy. — Wyrok w sprawie Banbury Hörtl. — Obchód zwycięstwa pod Custozzą. — Przewodnia meteorologiczna.

Król Chulalongkorn nie schodzi z porządku dziennego, bo i rzeczywiście zasługuje na to, aby się nim zajmowano. Uprzejmy, grzeczny, nadzwyczaj dobrze wychowany, wszędzie umie sobie jedną umysły. Onegdaj w towarzystwie generała porucznika hr. Paara i podpułkownika Albertiego wyjechał na miasto i u kupców porobił liczne zamówienia. W sklepie porcelany Lobmayera przy Kärntnerstrasse obstałował wspierały serwis do herbaty na 60 osób, ze swoim monogramem. U Weidmanna przy Babenbergerstrasse polecił wykonać 100 papierosnic z koroną i monogramem. Mają one być bardzo misternie wykonane i każda będzie kosztowała 100 złr.

W Wenecji wiedeńskiej kazał zawołać właściciela restauracji „Trianon” pana Brunariusza i rzekł do niego:

— Chciałbym zjeść jaką wiedeńską potrawę. Podobno macie tutaj wyborne kiełbaski parowe?

— Najjaśniejszy Panie! — odparł gospodarz — prowadzę tylko kuchnię francuską, ale życzeniu Waszej Królewskiej Mości stanie się zadość.

W kwadrans przyniesiono 20 par kiełbasek frankfurtskich. Król zjadł dwie pary, świta spałaszowała resztę z wybornym apetytem.

— Jestem jeszcze głodny. Panie Brunariusz daj jeszcze coś wiedeńskiego. Słyszałem o sznyclach.

I znowu pojawiły się na stole sznyce wiedeńskie. Potrawa znikła w mgnieniu oka, a pan „białego słońca” nie mógł się jej nacieszyć. Do kolacji pił tylko wino austriackie nazwane „Donau Perle”. Na odchodem podziękował gospodarzowi, a służbie dał 200 złr.

Onegdaj zwiedził kościół św. Szczepana. Naturalnie duchowieństwo nie wystąpiło na jego spotkanie. Honoru robił mu dyrektor chóru Pfarrer i cesarski rada Hetschig. Z wielkiem zaciekawieniem oglądał ołtarze, malowidła i pomniki. Robił trafne uwagi, a na odchodem oświadczył, że Wiedeń może być dumny ze swojej świątyni.

Cesarzowi w dowód swojej czei ofiarował przepyszną szablę w stylu tureckim. Pochwa ze złota, emalowana na czerwono, niebiesko i zielono. Klinga i pochwa bogato wysadzone drogiemi kamieniami.

Po południu złożył wizytę arcyksięciu Ludwikowi Wiktrowi. Ten ofiarował mu obraz wykonany akwarellą, swojej własnej roboty. Król przyjął podarunek z wdzięcznością.

O godz. 5 odbyła się wycieczka na Kahlenberg przy najpiękniejszej pogodzie. Z Burgu wyruszył orszak. Król, książęta, arcyksiążę Ludwik Wiktor, świta i goście zaproszeni. W Nussdorf dworzec kolejowy był przystrojony chorągiewami, kwiatami i zieloną. Gdy pociąg wjechał na stację, rozległy się gromkie okrzyki. Król kłaniał się uprzejmie i widocznie zapał Wiedeńczyków robił mu wielką przyjemność.

Po 27 minutowej jeździe, pociąg stanął na szczycie Kahlenbergu. Publiczności zgromadziło się kilkanaście tysięcy i wszyscy cisnęli się, aby zobaczyć monarchę egzotycznego. Cały orszak udał się na platformę i stamtąd przez lornetki i lunety, podziwiał piękności okolicy. Gdy król wracał do hotelu, spostrzegł w tłumie budowniczego Müllera, który przez kilka lat pracował w Banghoku przy budowie pałacu królewskiego. Zbliżył się do niego i uścisnął serdecznie za rękę. Wypytywał o zdrowie, jak mu się powodzi? i czy dorobił się majątku? Nawzajem udzielił mu wiadomości o jego bracie, hurtownym kupcu w Banghoku.

W hotelu podano obiad. Podczas spożywania potraw, na wyraźne życzenie króla, zdjęto dwa razy fotografię całego towarzystwa. Powrót do Wiednia nastąpił o godz. 8 wieczorem.

Król dzisiaj już opuszcza Wiedeń i udaje się na swój pobyt do Pesztu. Stamtąd jedzie prosto do

Warszawy, a następnie Petersburga, Stockholmu, Berlina, Brukseli, Paryża i Londynu. W tem ostatniem mieście, celem odpoczynku, zatrzyma się kilka tygodni.

Sprawa Barbary Hörtl nadzwyczaj szybko się zakończyła. Mimo świetnej obrony i przychylnych zeznań kilku świadków, przysięgli uznali ją winną, a sąd skazał na 4 lata ciężkiego więzienia. W motywach wyroku, położono nacisk na wielkie szkody, jakie wyrządziła i bezgraniczną niewdzięczność wobec swego dobroczyńcy Welchera. Siostrzeniec tegoż Jan Haberd, ze swojemi pretensjami został odesłany na drogę cywilną. Barbara Hörtl finansowo nie wiele straciła. Przed procesem, porozumiała się z bliższą rodziną Welchera i odstąpiła im połowę majątku. Posiada dziś rentę roczną w wysokości 7800 złr., a podrzucone dziecko otrzyma przy dojściu do pełnoletności przeszło 400,000 złr. Układ jest bowiem prawomocny i nie go zważyć nie może.

W obozie pod Bruck, 66 pułk piechoty obchodził 31 rocznicę zwycięstwa pod Custozzą. Jak wiadomo, w 1866 r. armja włoska dowiedziona przez samego króla Wiktora Emanuela, została zupełnie rozbita przez wojsko austriackie, na czele którego stał arcyksiążę Albrecht. Wypadek ten dziejowy stał się pod Custozzą. W bitwie brał udział 66 pułk piechoty i nadzwyczaj się odznaczył. Rano o godzinie 7 odbyła się msza polowa. Następnie defilada przed brygadjerem generał-majorem Babie. O godzinie 2 odbył się obiad oficerski, a żołnierze dostali podwójną rację żywności i ino. W uczenie oficerskiej brał udział sześciu oficerów będących już na emeryturze. Wszyscy ozdobieni są medalami „za waleczność”.

Tutejsza stacja meteorologiczna zapowiada dni pogodne i ciepłe, na dłuższy przeciąg czasu. Oby się proroctwo spełniło, bo dość mieliśmy już deszczów.

Swój.

A WANTURNIK. POWIEŚĆ

(86)

przez

Alfreda Assolant.

(Ciąg dalszy).

Moja córka uważana jest tutaj za moją siostrzenicę. Wszyscy myślą, że jest córką Tyberjusza i Włoszki, którą poślubił w Nicei i która zniknęła... Lecz — dodała, zobaczywszy ogrodnika, zbliżającego się — przyjdź później i przyprowadź Foucarda; chcę go sama wybać. Nie zbliżaj się do zamku, aby cię kto nie poznał. Około siódmej wieczorem wejdź z towarami i zażądaj gościnności. Bądź zdrów.

Po tych słowach oddaliła się, a ja poszedłem odszukać Foucarda.

Chociaż ta okolica zawsze mało zaludniona, była wtedy jeszcze bardziej pustą, znalazłem się w niemałym kłopotcie, gdzie ukryć mego niewolnika. Jeden okrzyk Foucarda mógł przywabić ludzi i byłbym zgubiony. Za żadną cenę nie chciałem zginąć, nim się nie pomszczę nad Mauléonem. Pragnąłem jego krwi. Trzeba było działać ostrożnie.

— Idź naprzód — rzekłem do Foucarda — i popchnąłem go w stronę lasu.

— Gdzie pan mnie prowadzisz? — zapytał, drżąc na całym ciecie. — Pamiętaj, panie Fénestrange, iż obiecałeś darować mi życie!

Gdyśmy uszli ze trzystu kroków, związałem mu nogi, zakneblowałem chustką usta i przywiązałem go do drzewa. Pozwolił robić ze sobą wszystko, co chciałem. Oznajmiłem mu, że wkrótce wrócę z żywnością.

Większą część dnia spędziłem blakając się po wioskach okolicznych z towarami na plecach. Targowałem, sprzedawałem i... mówiłem ciągle po włosku, mieszając od czasu do czasu parę słów francuskich. Kobiety i dzieci gromadziły się około mnie i przypatrywały się ze zdziwieniem memu cudzoziemskiemu strojowi. Przekonałem się, że nikt mnie nie poznawał.

Około południa, wszedłem do oberży w wiosce Chavanat. Zanim sporządzone śniadanie, składające się, jak zawsze, z omlotu, stanowiącego podstawę wiejskiej kuchni, chciałem wybać ojca Franciszka Crepin, mera wioski; lecz najprzód musiałem przejść inkwizycję jego i żony, która zastawiając śniadanie, ani na chwilę nie przestała się wypytwać, czy mój kraj jest ładny, czy Bolonja piękniejsza od Chavanat, czy wszyscy Włosi są zbrojcami i t. d. i t. d.

Cierpliwie wytrzymałem badanie, poczem zapytałem jedząc, czy mogę mieć nadzieję sprzedania dobrane towarów w Chavanat i okolicy i czy mieszkają tutaj ludzie bogaci.

Na to ostatnie pytanie pocziwa kobieta odpowiedziała z dumą:

— Panie, mamy tutaj takich ludzi, którzy całą twój towar kupią za dochód swój z jednego tygodnia.

— Oho! — zawołałem z niedowierzaniem.

— A cóż sobie myślisz, panie Włochu? O mi-
lę stąd, z drugiej strony rzeki, mieszka obywatelka

Klelja która ma dwanaście folwarków, nie licząc lasu Fénestrange, zamku, domu w Aubusson, ogrodu, trzech folwarków w gminie St. Marc...

Tutaj przerwałem wyliczanie.

— Cóż to za jedna, ta obywatelka Klelja?

— Ah! panie, to najzaciejsza, najpiękniejsza i najniezwyklejsza dama pod słońcem. Ojciec jej został zabity przez pewnego łotra, barona de Fénestrange. Mówią, że wzięła z nim ślub, nie znając go wcale, bo przybrał fałszywe nazwisko i że uciekł w dniu ślubu, zabiwszy jej brata. Biedna pani wróciła niepokieszona, jak możesz się pan domyśleć i zamknęła się w swoim zamku. Żyje samotna ze służbą i z małą dziewczynką, swoją siostrzenicą, którą przywozła z Włoch. Nigdy nie mówi, lecz nikt za to nie ma do niej urazy. Wiedzą dobrze, że nie czyni tego przez dumę, bo wszystkie prawie swoje dochody, rozdaje biednym. A! gdyby wszyscy bogaci byli jak ona, nie potrzebaby było robić rewolucji!...

Pocziwa kobieta rozpyływała się w pochwałach dobroci, słodyczy i hojności Klelji. Byłaby mówiła bez przestanku do samej nocy, lecz zauważyłem, że słońce ma się ku zachodowi i że czas udać się do zamku. Zabrałem butelkę wina, chleba i sera i wróciłem do lasu.

Foucard oczekiwał mnie niespokojnie. Rozwiązałem mu ręce i podałem żywność. Jadł z niekłamnym apetytem.

Noc zaczęła zapadać. Słychać już było beczenie owiec, wracających do stajen, ryk wołów, szczekanie psów i pomieszane głosy wszystkich stworzeń, idących na spoczynek do folwarków.

Gdy bramy zamku były już zamknięte i gdy wszystko ucichło w dziedzińcu, związałem napowrót ręce Foucardowi, kazałem mu wsunąć się do ogrodu przez otwór w parkanie, sam zaś zadzwoniłem do bramy.

Jakiś wieśniak otworzył. W rękę trzymał strzelbę. Zapytał kto jestem.

— Kolporter włoski, signor Corsi. Zbłądziłem w górach i...

— Poczekaj — przerwał wieśniak.

Zamknął bramę, zostawiając mnie na dworze. Po kilku minutach wrócił i rzekł:

— Signor Corsi, proszę wejść.

Udałem się z nim do wielkiej kuchni zamku Fénestrange, którą znałem tak dobrze. Cała służba jadła kolację i zaproszono mnie do stołu razem z probkami, co naturalnie przyjąłem bez wahania.

Lecz zamiast jeść, spoglądałem z boleścią na ten stary dom, który tyle wieków należał do mojej rodziny i smutnie wspominałem moje życie dziecięce.

Tutaj, przy kominku, zasiadał niegdyś mój ojciec. Naprzeciw stał fotel mojej matki. Rozpoznałem owe łańcuchy żelazne, na których niegdyś przytwierdzone były rogi jelenie; ową płaskorzeźbę brązową, przedstawiającą Dawida i Goljata: owe belki pocernione od starości i dymu, okryte pajęczyną, współczesne Ludwikowi świętemu, jeżeli nie Karolowi Wielkiemu.

Jakież zmiany w przeciągu pięciu lat. Moi rodzice w grobie, moje nazwisko od wszystkich przekłete; ja sam zmuszony jestem ukrywać się przed ludźmi.

Na tę myśl, serce mi się ścisnęło, lecz wkrótce nabrałem odwagi. Cokolwiekby moje nieszczęście, jakkolwiek wielkie, nie były zupełnie zasłużone i chociaż nie mogłem przeniknąć tajemnicy przyszłości, lecz czegoż więcej mogłem się obawiać? Utraty życia? już dawno je poświęciłem. Zresztą, nie wiedząc jak będę od Klelji przyjęty, cieszyłem się przynajmniej tą myślą, że ją zobaczę.

Podczas tych dumań zawiadomiono mnie, że Klelja chce ze mną mówić i czeka w wielkiej sali zamkowej.

VI.

Klelja siedziała przy kominku, bo chociaż noc była piękna, ale chłodna i już wszędzie na kominach płonął ogień. Czytała książkę, którą widziałem rano w jej ręku, albo prędeż udawała, że czyta, aby pokryć wzruszenie.

Co do mnie, radość i smutek, nadzieja, rozpacz, miłość i litość tak się mieszały beładnie w mojem sercu, że nie mogłem wyrzec ani słowa. Czuję, że mój los zdecyduje się tutaj i prawdopodobnie na zawsze.

Wstała i na moje przyjęcie podeszła kilka kroków i podała rękę, którą ucałowałem bardzo czule, bo ją cofnęła bez wielkiej życzliwości, ale i bez gniewu i dała znak, abym usiadł.

Usłuchałem i długo milczałem tak obawiałem się moich własnych słów. Wreszcie Klelja rzekła:

— Chciałabym cię zobaczyć, Robercie?

Czułem, że jej głos drżał. Jej wzruszenie dało mi odwagi.

(Ciąg dalszy nastąpi)

KRONIKA.

Kraków dnia 1 lipca.

Kalendarz kościelny. Dziś, czwartek 1 lipca, Teobalda, opata wyznawcy i Aarona.

Jutro w kościele PP. Wizytek odpust zupełny. Zakończenie nabożeństwa czerwcowego.

W kościele OO. Karmelitów na Piasku, jutro rozpoczyna się całonocny odpust zupełny, zakończony nabożeństwem 40-godzinem.

Kalendarz myśliwski. W miesiącu lipcu wolno polować na: jelenie, kozły (rogacze) oraz na wszelkie ptactwo wodne i błotne wogólności.

Ochroniać należy: Słonki, łanie, kozły, cielęta i szpiczaki, zajęce, borsuki i lis; kury, guszcze i cietrzewie, jarząbki, bażanty i kuropatwy, przepiórki i dzikie gołębie, dropie i pardwy.

Kalendarz rybacki. W miesiącu lipcu łowić wolno: wszelkie ryby wogólności oraz raka (samca).

Ochroniać należy jedynie raka (samice).

Kalendarz astronomiczny. Wschód słońca rozpoczął się dziś o godzinie 3 minut 37, zachód przypada o godzinie 7 minut 50, długość dnia godzin 16 minut 13.

Stan powietrza. Dnia 1-go lipca o godzinie 7 rano, barometr 739.7, termometr 20.4 C., wilg. 80%, wiatr północno-wschodni.

Repertuar teatru miejskiego.

We czwartek, 1-go lipca: „Otello“, opera w 4 aktach J. Verdiego.

W piątek, 2-go lipca: „Faust“, opera w pięciu aktach Gounoda.

Teatr letni w Parku Krakowskim.

We czwartek, 1 czerwca: „Sprzedana narzeczona“, opera komiczna Smetany.

Kupujcie tylko u chrześcijan!

* **Z Uniwersytetu.** Cesarz zamianował docenta prywatnego, dra Piotra Ładę Biełkowskiego, nadzwyczajnym profesorem klasycznej archeologii w Uniwersytecie krakowskim.

* **Odnaczenie.** Cesarz w uznaniu stanowczej działalności, okazanej przy odwróceniu następstw wypadku kolejowego, nadał konduktorowi austriackich kolei państwowych Leopoldowi Nowakowskiemu srebrny krzyż zasługi.

* **Wystawa kwiatów,** czwarta z kolei z urządzonych przez Krak. Tow. ogrodnicze, powiodła się bardzo ładnie. Przy pięknej pogodzie prawdziwe tłumy spieszyły zwiedzać małą krainę kwiatów. Oto dokładniejszy z niej sprawozdanie:

U wejścia na wystawę uderza grupa, składająca się z róż, drzewek biskwinowych, moreli, agrestu i porzyczek, pełnych owoców, oraz innych kwiatów silnych i w pełnym kwiecie. Słusznie też za nią p. Julia Gross otrzymała medal srebrny ministerstwa rolnictwa. Dalej bogate grupy zakładu p. Freege, artystycznie ułożone, nie tylko barwą, nowościami, ale zapachem storczyków, lilij białych, gladiolusów dotąd jeszcze nieznanymi, przykuwają zwiedzających; każdy chce choć chwilkę przypatrzeć się storczykom, irysom i t. p. Obok bukiet o cudnych barwach ostróżek, kamiennych gwoździków, prawie czarnych. Gladiolusy, begonie o barwnym ulścieniu uzupełniały całość wystawy zakładu p. Freege. Na ten raz p. Freege, należąc do „Jury“, wystawiał *hors concours*. Dalej Ogród Botaniczny, wystawca p. Poi, na tie starych palm ugrupował piękne hortensje, za które ma srebrny medal Tow. ogrodniczego i piękne odmiany Colodium, wreszcie cięte róże i truskawki, za które otrzymał list pochwalny.

Wola Justowska nadesłała piękną kolekcję pelargonij, lewkoni i niezwyklej urody maranty, zdobyła niemi wiele pochwał od widzów, a Jury przyznało ogrodnikowi na Woli medal srebrny ministerstwa rolnictwa. Równoległa rabata z różami, a powyżej na stole cięty zbiór róż, to słynna kolekcja znanego amatora księdza kanonika Drohojowskiego. Wystawca byłby w stanie daleko jeszcze piękniejszy zbiór róż i truskawek nadesłać, gdyby nie sąsiadztwo żydów na Kazimierzu, którzy przed samą wystawą okradli jego ogródek przy ulicy Koletek położony.

Krzeszowski ogród jak zawsze wziął gorliwy udział w wystawie. 49 gatunków truskawek i pozomek w wielkiej urody okazach, oraz jarzyny, nagrodzono medalem srebrnym Tow. ogrodn. i medalem brązowym Tow. ogrodn.

Pana Galliego zbiór róż ciętych, gwoździków i truskawek, bogato się przedstawia. Przyznano mu medal srebrny ministerstwa rolnictwa. P. Piotrowski Antoni, za bogatą kolekcję truskawek, otrzymał medal brązowy ministerstwa rolnictwa. Ogród miejski, wystawca dyrektor tegoż p. Malecki, w galerii gdzie ułożono cięte kwiaty i truskawki, wystawił begonie „bulbosą“. Piękne jej pełne odmiany wzbudzają podziw amatorów tej wdzięcznej rośliny, a wielka kolekcja róż i piękne odmiany truskawek, świadczą jak zawsze nie tylko o znanej umiejętności dobrze zasłużonego dyrektora ogrodów i plantacji miejskich, ale i o nadzwyczajnej jego staranności. Także ogród miejski stawał poza konkursem.

Ogród Studium-Rolniczego — Wystawca. Prof. Józef Brzeziński — wystawił 31 gatunków truskawek i pozomek, oraz cięte róże. Między pierwszymi widzimy nową odmianę późnej truskawki hodowanej z nasion w ogrodzie studjum-rolniczego, nazwaną ją Piast.

Prof. Janczewski, prezes Towarzystwa ogrodniczego, jest natomiast wystawcą kilku następujących odmian wykwiutnych róż, z własnego ogrodu; wystawił także nową odmianę wiśni, otrzymanych z pestek posianych białej czereśni, bez szczepienia hodowanej. Odmiana ta nazwana Jagiellonką, ma kształt czereśni, na długim ogonku, wykwiutny smak, miękkość i soczystość wiśni, jest duża i pięknie rosnąca. Nowa ta odmiana jest nader cennym nabytkiem dla pomologii.

Wspomnieć jeszcze należy o kilku wystawach jarzyn wczesnych.

Przedwczoraj wieczorem odbyło się zamknięcie wystawy. W ciągu samej niedzieli zwiedziło ją przeszło 1000 osób.

Z Tow. „Oświaty ludowej“. Odbieramy następujący komunikat: W obecnych czasach obowiązkiem jest wszystkich dobrze myślących popierać gorąco te usiłowania bądź poszczególnych osób, bądź Towarzystw, które dążą do szerzenia między ludem naszym zdrowej oświaty opartej na miłości Boga i Ojczyzny. Głównym zadaniem naszego Towarzystwa jest zakładanie czytelni ludowych, aby za ich pośrednictwem spełnić cel powyższy, aby przez dobre książki i pisma, bezpłatne odczyty i pogadanki szerzyć pożyteczne wiadomości w duchu wyżej wskazanym.

Przy dobrej woli, energicznej i wytrwałej pracy uda nam się niezawodnie zle ziarno między ludem tu i owdzie zasiane wykorzystać i tam gdzie potrzeba dobry posiew uskutecznić; a im większe ze wszystkich stron poparcie w tej zmuszonej a dalekiej od wszelkiej polityki pracy, tem obfitsze będzie można w przyszłości zbierać owoce. To też miło nam podzielić się tą radosną wiadomością, że w powiecie Brzeskim obudziła się myśl zawiązania oddziału okręgowego w myśl §. 12 statutu. Pierwsze walne zgromadzenie odbędzie się w sali szkolnej w Brzesku we czwartek dnia 1 lipca b. r. o godz. 3 po południu w celu zawiązania oddziału okręgowego i wyboru zarządu. Porządek dzienny: 1) Zagajenie delegata zarządu głównego Towarzystwa, 2) Odczyt na temat o potrzebie i skutkach czytelni ludowych, 3) Wybory do zarządu oddziału okręgowego: a) przewodniczącego, b) sekretarza, c) skarbnika, d) zastępców tychże (w razie potrzeby), 4) Wnioski i interpelacje. Ks. Pelczar, prezes. Dr W. Dadlez sekretarz.

Z Tow. Pedagogicznego. Walne zgromadzenie krakowskiego oddziału Towarzystwa pedagogicznego odbędzie się dnia 1 lipca b. r. o godzinie 3 po południu w sali Kopernika w Uniwersytecie „Collegium Novum“. Na porządku dziennym: wykład, wybory zarządu, wybór delegata na walny zjazd do Stanisławowa.

Wystawa prac rysunkowych i malarskich uczennic kursu artystycznego im. dra A. Baranieckiego otwartą będzie dla publiczności d. 1, 2 i 3-go lipca b. r. od 10-ej rano do 6-ej wieczorem. (Karmelińska 38 II p.).

Popis. W sobotę d. 26 b. m. odbył się w VI-klasowej szkole żeńskiej u PP. Austjanek na Kazimierzu, doroczny popis, pod przewodnictwem O. A. Federowicza, przeora OO. Paulinów jako delegata księzęco-biskupiego konsystorza, w obecności O. A. Sutora, komisarza jeneralskiego OO. Augustjanów i licznie zgromadzonych gości. Uczennice popisywały się w deklamacji polskiej, niemieckiej, francuskiej, śpiewie i muzyce, ku wielkiemu zadowoleniu obecnych. Należy się uznanie PP. Augustjanom, albowiem mając szkołę w najuboższej dzielnicy miasta i tak liczną, bo przeszło 300 uczennic, dokładają wszelkich starań i własnym prawie kosztem utrzymują ten jedyny na Kazimierzu czysto katolicki naukowy zakład dla dziewcząt.

Jeden krok naprzód. Na rogach ulic m. Krakowa porozlepiano następujące, a wielce sercem naszym radosne uwiadomienie: „W myśl uchwały z dnia 30 maja 1897 r. powziętej jednogłośnie na poufnym zebraniu wszystkich niemal katolickich właścicieli drobniagowych składów węgla i drzewa w Krakowie, mamy zaszczyt zawiadomić niniejszem Szanownych odbiorców węgla, że począwszy od 1 lipca br. wszystkie nasze składy w niedzielę i święta będą zamknięte i że w dniach tych ani węgla, ani drzewa sprzedawać nie będziemy. Prosimy zatem, aby Szanowni mieszkańcy miasta Krakowa zarówno w węgle jak i w drzewo w przeddzień dni świątecznych zaopatrzyć się raczyli.“

Równocześnie zawiadamiamy, że aby utrwalic to nasze postanowienie, jak również uświęcić akt zawiązania „Sekcji chrześcijańskich właścicieli składów węgla“ odbędzie się na tę intencję dnia 4-go lipca o godzinie 9 rano w kościele księży Pijarów solenne nabożeństwo, na które zarówno wszystkich kolegów, jak i przyjaciół serdecznie zapraszamy. Z poważaniem W. Boczański, F. Wyciałek, M. Surówka i Pałtowski.

Brawo, brawo i jeszcze raz brawo!

* **W Czytelni katolickiej** odbędzie się w piątek dnia 2 lipca o godzinie 8 wieczorem zebranie towarzyskie i pogadanka, którą zgał ks. kan. dr. Kopyciński. Członkom przysługuje prawo wprowadzenia gości na zebranie.

* **Wycieczka członków Kasyna** powszechnego i ich rodzin do Bielani, która z powodu niepogody d. 20 b. m. do skutku nie przyszła, odbędzie się w niedzielę dnia 4-go lipca z niezmienionym programem. Punkt zborny pod Zamkiem. Odjazd o godzinie w pół do pierwszej po południu. Bilety nabywać można od soboty w sekretarjacie Kasyna.

* **Gdzie „Wianki“?** Z powodu naszej wzmianki o zaniechaniu „Wianków“ w roku bieżącym, otrzymujemy z miasta następującą uwagę: „Moocy zwyczajowi nie zwalczy ani trzeźwe i zimne roztrząsanie, ani wzgląd na ewentualną stratę pieniężną, nie też nie powstrzyma przeciętego krakowianina od wycieczki na mniej sympatyczną „Rękawkę“ i na „Emaus“. Jak Kraków Krakowem cieszyć nas będą harce „Konika Zwierzynieckiego“ i ostatnia w roku wycieczka do Mogiły. To też znając miejscowe stosunki i zwyczaje, bolejąc nad faktem zaniechania „Wianków“, rzucam tutaj może myśl, z której na przyszłość skorzysta, kto uzna za stosowne, a mianowicie, aby urządzeniem „Wianków“ zajmował się rokrocznie komitet *ad hoc* wybierany z członków wydziału „Sokoła“, wydziału „Lutni“ i „Harmonji“. Integralną częścią obchodu stanowi podczas „Wianków“ śpiew i muzyka, to też połączenie akcji bogatego „Sokoła“ z ruchliwymi a energicznymi „Lutnią“ i „Harmonją“ wyda zapewne rezultat dodatni zwłaszcza, że pozostający pod egidą „Sokoła“ nasi wioślarze wypełnią samodzielnie część programu regatami lub t. p. — Malowniczo, a charakterystyczne tło, na którym przebiegają, pora roku gromadząca licznych przyjezdnych, zwłaszcza z Królestwa, czyni ten dawny obchód nader miłym dla każdego, kto z sylwetką Wawelu łączy wspomnienia przeszłości.

Obraz ten, utrwaląc w pamięci młodego pokolenia jest może więcej dzisiaj wskazaniem, niż kiedykolwiek to było. A więc dzielny „Sokole“ łącz się z nadobną „Harmonią“ a przy pomocy doświadczonej „Lutni“ „Wianki“ znajdą się w szeregu uroczystości ludowych.

* **Burza,** która dzisiejszej nocy Kraków nawiedziła, pobudziła wszystkich niemal mieszkańców. Burza szalała od godziny wpół do 4-ej przez 20 minut. Przez ten czas gęste chmury były tak naładowane elektrycznością, że pioruny były nieustannie a chmury wyglądały jak rozpalone. Wśród ulewy padał grad wielkości orzecha laskowego. Ulewa w jednej chwili zrównała wszystkie ulice, które wyglądały jak rzeki; parcie wody było tak silne, że wysadzało płyty żelazne i woda wracała z kanałów, tworząc na placach istne jeziora. W ulicy św. Sebastjana burza kanał zerwała, tak samo w ulicy Radziwiłłowskiej gdzie nawet woda wdarła się do suteryn. W ulicach Pańskiej i Basztowej woda zalała suteryny kilku domów. Roboty przygotowawcze do podkopu w ulicy Lubiech na przeciwko restauracji Johnów zalane. Nad Wisłą na przeciwko targu końskiego i na Blichu potworzyły się wielkie jeziora. Pioruny najczęściej były w konary wysokich kasztanów na Plantach. W ulicy Straszewskiego jest kilka drzew potrzebujących od pioruna.

Z ulicy Basztowej piszą do nas: Nieszczęśliwy wypadek wydarzył się dzisiaj o godz. 3 1/2 nad ranem podczas szalejącej burzy i ulewy, przy ul. Basztowej 1. 2, gdzie odchód ściekowy kanału został ze wszystkich stron obarezony wodą tak, iż otwór nie mógł pomieścić kłębów nadpływającej wody. Klasa robotnicza zamieszkująca ten domek na dole, została nagle wodą zalana. Woda dochodziła do wysokości 70 ctm. Mieszkańcy suteryn jedynie zawdzięczają Opatrzności Boskiej, iż zalew nie pociągnął za sobą ofiar, tylko straty materialne.

Z sądu. Postępowanie dowodowe w sprawie Klementyny Dąbrowskiej i spół. do dziś, do południa jeszcze nie ukończone. Zostaje jeszcze do przesłuchania czterech świadków. Świadek dr Kołodziejczyk, zawiadomił sąd, że dzień do rozprawy stawić się nie może, bo jest słaby. Nie stawił się także koncypient dra Kołodziejczyka, tłumacząc się chorobą, wobec czego obrońca dr Szalay postawił wniosek odroczenia rozprawy, do czego jednak Trybunał się nie przychylił. Sprawa skończy się prawdopodobnie we czwartek późnym wieczorem. Z tego powodu sesja prezydjalna uchwaliła we środę w południe, sprawę Tadeusza Gadomskiego odróczyć do piątku dnia 2-go lipca.

* **Kronika policyjna.** Do mieszkania p. Wilhelma Włodka, ulica Starowiślna 1. 77, wdarł się przez okno I piętra, nieznany złoczyńca, gdzie ukradł różne rzeczy. — Od dwóch dni zginął Ignacy Barański starszy wermistrz kolejowy ze Lwowa; przyjechałszy do Krakowa ze żoną, wyszedł we wtorek zrana i do wieczora we środę nie powrócił.

„Przyjaźń“ katolickich robotników na Dąbiu zwołała w niedzielę dnia 27 czerwca poufną zgromadzenie. Stawili się na niem członkowie „Przyjaźni“ w Prądniku i Dąbiu, z Grzegórek i z Krakowa.

Zagał posiedzenie Łs. Kazimierz Bisztyga T. J. założyciel miejscowej „Przyjaźni“ wskazując na gorą-

cem przemówieniu na jej cele, jakimi są: podniesienie katolickiego ducha i poprawa materialnego bytu przez wzajemną pomoc. Następnie przewodniczącemu obrano miejscowego wójta i członka „Przyjaźni“, p. Łachetę, który nasamprzód udzielił głosu ks. Wł. Czenczowi T. J. Ten odmawiał żywo ważność trzeciego przykazania Boskiego, jakim jest nie tylko spoczynek niedzielny, ale zupełne święcenie świąt, wpływ jego moralny i materialny na społeczeństwo, dobry przykład w Anglii, Niemczech i innych krajach, a wreszcie nasze pod tym względem obowiązki.

Po długiej nad tym przedmiotem dyskusji uchwalono nie tylko pilnie szanować świąta, ale i nie kupować u tych kupców, którzy świąta nie szanują.

Drugi referat wypowiedział przyjaciel Józef Jaśkiewicz o organizacji. Skreśliwszy jej potrzebę i skutki na żywych przykładach, dawał praktyczne wskazówki, jak ją przeprowadzić należy zaraz w kościołach katolickich „Przyjaźni“.

Liczne interpelacje, dyskusje i drobniejsze przemówienie urozmaiciły to zebranie i rozgrzały członków, którzy nawzajem sobie obiecali dalszą gorliwą pracę wspólną o swoje święte prawa i cele.

Dyrekcja kolei państwowych donosi, że wskutek usunięcia się nasypu, został ruch pociągów na kołomyjskich kolejach lokalnych z dnia 28-go czerwca aż do odwołania wstrzymany.

Z Dyrekcji kolei piszą do nas: Z dniem 27-go czerwca b. r. została otwarta czeska kolej lokalna Rakonitz-Pladen-Luditz z odgałęzieniem Protirvitz-Buchau dla ruchu osobowego, pakunkowego i towarowego.

Z powodu wylewu stacja telegraficzna w Uście-rykach została czasowo zamknięta.

Z Warszawy piszą do nas: Z powodu spodziewanej wkrótce budowy nowego gmachu pocztowego, inżynierja miejska opracowywa projekt regulacji ulicy Wareckiej. — Jutro popołudniu przyjeżdża do nas król Sjamu, Chulalongkorn I-szy. Władca wschodni zostanie przyjęty i powitany w granicach państwa rosyjskiego z wszelkimi honorami. Przedewszystkiem w Granicy powita go gubernator piotrkowski Müller, w imieniu władz Królestwa Polskiego, w Skierniewicach zaś, jako w obrębie gub. warszawskiej oczekiwają go gubernator warszawski Martynow. Na dworcu kolei warszawsko-wiedeńskiej zgromadzą się reprezentanci władz cywilnych i wojskowych z ks. Imeretyńskim na czele. Ustawioną będzie warta honorowa, a w przyjęciu przybyłego do naszego miasta króla wezmą udział także wszyscy urzędnicy dworscy, w Warszawie przebywający. Z kolei król sjamski z całą swą rodziną i dodaną mu tutaj pojeździe między szpalierami ustawionych na ulicach Marszałkowskiej do Łazienek wojsk do pałacu Łazienkowskiego, gdzie wkrótce po jego przyjeździe odbędzie się wielki obiad galowy. Wieczorem dane będzie widowisko galowe w teatrze Wielkim. W piątek rano o godz. 10-iej rozpocznie się na polu Mokotowskim wielki przegląd wojsk z dzygówką i marszem ceremonialnym. Następnie podany będzie w pałacu Łazienkowskim obiad, ale tym razem rodzinny, w ścisłym kole rodziny królewskiej i zaproszonych dostojników. Resztą czasu Chulalongkorn I-szy rozporządzi dowolnie aż do godziny 9-tej wieczorem, na którą oznaczono wyjazd koleją petersburską do Petersburga. — Józef Śliwicki wystąpi po raz pierwszy jutro (1-go lipca) w „Marcinie Łubie“.

* Sensacyjna sztuka. W Kurjerze Porannym wychodzącym w Warszawie czytamy: „Żadna sztuka polska nie zdobyła tak prędko takiego rozgłosu wszechświatowego, jak „Kusiole ludu“, Teodora Smolarza. Pisma wiedeńskie i berlińskie w długich telegramach donosiły o zajęciach, jakie się odbyły podczas tej sensacyjnej premiery, o zajęciach, znanych już i naszym czytelnikom. Ponieważ atoli chodzi tutaj o sztukę polską godzi się zaznaczyć, iż w ostatnim numerze wiedeńskiego N. Fr. Presse poświęca „Kusiołom ludu“ cały fejtton p. t.: „W leśnym teatrze Krakowskim“ (Im Krakauer Sommertheater). Wyszedł on z pod pióra znanego fejttonisty i librecisty, Hugona Wittmanna, który zamiast pseudonimu używa trzech gwiazdek. Pan Wittmann bierze w obronę postać Daszyńskiego, gani publicznie karykaturowanie jego osoby przez aktora i bardzo perfidnie atakuje samego autora, jak i delegata namiesznictwa, p. Laskowskiego, który skazał uczestników hałasu na areszt policyjny. Oryginalnym momentem fejttonu jest zarzut, że „Kusiole“, sztuka antysocjalistyczna, jest plagiatem z „Tkaczy“ (Die Weber), utworu nawskroś socjalistycznego. Nasza (!) krytyka znówu robiła panu Smolarzowi zarzut, iż naśladował Anacyzka. A gdyby tak który z naszych teatryków ogródkowych chciał nas z „Kusiołami“ zapoznać. U nas p. Daszyńskiego nie ma, więc i hałasów nie będzie!“

W ostatniej chwili dowiadujemy się, że Rygiel, dyrektor teatru poznańskiego, goszczący wraz z towarzystwem w teatryku „Odeon“, zamierza w bieżącym miesiącu „Kusiołom ludu“ wystawić.

Cesarz zatwierdził dra Dziewońskiego na preze-

sa, zaś włościanina Słowika na wiceprezesa wielkiej Rady powiatowej.

Sejmik relacyjny. Z Jasła piszą do nas: Dnia 25 bm. odbył się w Jasle sejmik relacyjny. Zwołał go poseł do Rady państwa z mniejszych posiadłości ks. Paweł Sapieha. Sejmik odbył się w lokalu Rady powiatowej przy bardzo licznym udziale słuchaczy przybyłych z okolicznych powiatów. Treściowe i pełne zapału przemówienie p. posła przyjęto gromkimi oklaskami, wyrażając tem samem wdzięczność za podjęcie trudy. Dziwnem jednak wydało się całemu zgromadzeniu, że znówu sławny starosta Gubatta z Gorlic postarzał się, żeby nikt z jego powiatu nie brał udziału w tym zebraniu i unyślnie podobno konfiskował zaproszenia rozsyłane do tamtejszego powiatu.

Co było powodem konfiskat — my tego nie rozumiemy. Zapewne Gubatta chciał dać ponowne świadectwo swojej sprężystości.

Zwracamy uwagę pp. dostawców i przedsiębiorców na dzisiejsze ogłoszenie Dyrekcji kolei państwowych w Krakowie, dotyczące rozpisania dostawy zwi-ru na rok 1898.

Mianowania. Prezydent wyższego sądu krajowego we Lwowie zamianował kancelistą sądu powiatowego dla prowadzenia ksiąg gruntowych w Wiśniowczyku Ludwika Fieberta kancelistą sądu ksiąg gruntowych przy lwowskim sądzie krajowym; kancelistami sądów kolejałnych kancelistów sądów powiatowych: Antoniego Teodorowicza w Dobromilu dla Sambora, Maurycego Moreckiego w Mostach dla Kołomyi, Antoniego Seilego w Rożniatowie dla Stajaszowa i Elroima Teitelbauma w Starej Soli dla Tarnopola.

Do odebrania. W Administracji Głosu Narodu jest do odebrania zostawiona przy kasie w czasie wystawy kwiatów w Ogrodzie Strzeleckim: Lornetka szylkretowa długa i klucz.

Składki. Od płatniczego z Odsonu złożono dla ubogich 9 złr. 42 ct, które odebrał tenże jako należność prawną z Dyr. policyi na Rk. WPanów dra En. a i dra So. a.

Obraććkę złotą, służną złożono w tutejszej dyrekcji policyi.

Nekrologia. Józef Zacharyasz Zalewski, emerytowany komisarz rządowy, lat 48, zmarł w Krakowie 29-go czerwca b. r.

Teatr Literatura i Sztuka.

Teatr miejski.

Onegdajsze przedstawienie, aczkolwiek poświęcone dziełu dobrze wszystkim znanemu, miało przecież cechę interesującej premiery. Dawano „Halke“ Moniuszki w interpretacji opery włoskiej.

Czemu przypisać, że t. „biedne dziewczę z gór naszych“, dostało się na repertuar włoski — nie wiemy. Być może, że zasługa w tem jedynie samego dzieła, które raz poznawszy pokochać trzeba, a może też mamy tutaj do czynienia z prostym aktem kurtuazji względem publiczności polskiej. W każdym razie sama już chęć nie małe ma znaczenie i jako taka powinna była się spotkać u nas z ogólniejszym wyrazem uznania i sympatii. Tymczasem, rzecz nie do uwierzenia, sala teatralna zapętniała się onegdaj ledwie do połowy.

Jakkolwiek wątpliwość zachodziła co do wykonania „Halke“ w składzie obecnym, na jedno przecieć można się było zgodzić z góry, t. że chóry wywiążą się godnie z zadania i jeżeli powiemy, że tej precyzji i tego ożywienia, jakim się odznaczał tym razem szczególnie chór III aktu, przy nieszpiorach przy „Niedzieli“ nie zdarzyło się nam spotkać dotąd w wykonaniu utworu wspomnianego ani na scenie, ani w koncercie, nie będzie w tem żadnej przesady. Ale i w innym jeszcze kierunku moglibyśmy wziąć dla siebie wzór z onegdajszego przedstawienia, oto pod względem pełnej życia i nader trafnej gry scenicznej, którą rozwijają tutaj nie tylko przedstawiciele ról głównych, ale i osoby uczestniczące w chórach. Ze zaś ducha pieśni Moniuszkowskiej my lepiej pojmujemy — nikogo to dziwić nie może, bo w muzyce naszej są rzeczy, których żadne studia, żadna przenikliwość nie odkryje, jeżeli się nie jest na gruncie naszym wychowanym. Pojęcie to szumi liścem, szemrze wiatrem i strumieniem...

Zrozumiała widocznie to wszystko zebrana tego wieczora publiczność i lubo słuchacz nie jedno w duszy swojej dopiewać był zmuszonym, zgotowała wykonawcom przyjęcie pełne zapału p. Chau, w której rękach spoczywała rola nieszczęśliwej bohaterki opery odważniejszą je powtórem odpiewaniem cantilemy z II aktu, p. Cokkinis zaś zmuszonym był bisować arję swoją z 4 aktu, lubo partja Jontka dla głosu jego stanowczo jest za niską. Co do p. Cleco — roli Janusza wprawdzie nie podniósł, ale jej też nie zepsuł. Wyborną natomiast w całym słowa znależniu Zofię mieliśmy w p. Paganelli, poważnego zaś Stolnika reprezentował dzielnie p. Goudolfi.

O ile nam wiadomo, „Halke“ była dotąd przedstawioną po za granicami kraju tylko: w Pradze, Moskwie, Petersburgu i w Wiedniu podczas wystawy teatralno-muzycznej. Miejsmy nadzieję, że ten eksperyment uczyniony przez operę włoską w Krakowie utworze jej drogę do kraju tyle przez sztukę co przez naturę ukochanego — do boskiej Italji. St.

Kurs socjalny.

Wczoraj, w auli „Collegii novi“, rozpoczął się kurs socjalny, trzy dni trwać mający, a obejmujący najważniejsze zagadnienia społeczne. Przed rozpoczęciem kursu ks. prof. dr Trznadel odprawił nabożeństwo w kościele św. Anny. Po nabożeństwie zebrali się słuchacze w auli „Collegii novi“. Między nimi widzimy przedstawicieli władz, z p. delegatem Laskowskim, profesorów Uniwersytetu i wybitniejsze osobistości ze sfery obywatelskiej, liczny zastęp duchowieństwa miejscowego i z kraju przybyłego, oraz grono pań. Z poznańskiego ks. rektor Wawrzyniak.

O godz. 10¹/₂ wszedł na trybunę ks. rektor prof. dr Chotkowski, przewodniczący komitetu organizującego kurs i zagał go podniósł mową: Kwestja socjalna — zaczął mówca — jest tak stara, jak społeczeństwo ludzkie, ale występuje grzecznie, niekroć zasady gospodarstwa społecznego rozminą się z fundamentalnymi ustawami, danymi przez Boga. Nie po raz pierwszy wię w naszych czasach niepokoi wszystkie myślące głowy i zaprzta umysły kwestja socjalna. Ona najjaskrawiej i najgorzej jeszcze wystąpiła wten czas, gdy Chrystus Pan przyszedł na świat. Wówczas zostały podstawy społecznego ładu przewrócone przez samolubstwo i chciwość na korzyść jednych, ze szkodą drugim.

W takiej chwili, kiedy cesarz Tyberjusz zrozpaczony łamał sobie głowę nad rozwiązaniem palącej wówczas kwestji socjalnej i daremnie szukał rady u najuczestniejszych ludzi swego czasu — głosił w Judei nowe zasady społeczne Chrystus Pan, dawał nowe pojęcie własności i prawa posiadania, bo przeciwnością Boga mamonie, której służyć zakazuje, potępia samolubną chciwość.

Mowca przypomina słowa Chrystusa *Misereor turbas* — „żał mi rzeszy“ — i dodał: „Oto rzesze wielkie i zgłodniałe w naszym nieszczęśliwym kraju! Komużby nie było ich żal, skoro to przecie bracia nasi? Nakarmić je, dolać im obłakaną naprawić: oto wielkie zadanie i obowiązek, od którego nikt nie jest wolny, kto tylko do wiary Chrystusowej się przynaję“. Mowca w dalszym ciągu dowodził, iż dopóki Kościół miał wolność, dopóty kwestja socjalna nie wywołała groźnych niepokojów. „Kościół kładł tamę chciwości, przypominając zawsze bogatym owo przesłanie podobieństwo w piśmie ucznia apostołskiego Hermasa z końca pierwszego wieku chrześcijaństwa, które bogatego miłośniergo przyrównywa do jaworu, otoczonego dzikim winogrodem. Kościół trzymał w karchach mamonę i zwał ją niemą; bronil tego, żeby niemy grosz na grosz nie robił, bo lichwę, jako grzech potępiał. Kościół rozwiązywał kwestję ziemianinową i kwestję robotniczą przez stowarzyszenia średniowiecznych cechów, kwestję agrarną przez dożywotnie czynszowe dzierżawy. Ale wszystkie te zabiegi Kościoła w celu powstrzymania samolubnej konkurencji i wyzysku słabszego przez bogatszego, ogłoszono za krępowanie wolności i pod jej hasłem zaczęto łamać powagę Kościoła, aż z jej osłabieniem wywołano widmo kwestji socjalnej. Nie jest to więc paradoksem, co mówi P. in, że gdziekolwiek był uciskany i zrabowany Kościół, tem też doznawał ucisku i ubożactwa lud“.

Z dziejów naszych poparł znakomity mówca twierdzenie swoje przykładami i zakończył:

„Społeczeństwo każde przyrównać można do zegaru, w którym każde koło odbywać musi przeznaczone sobie funkcje. Trzy zaś koła są główne: rolnik dobywa płody z ziemi, rzemieślnik i przemysłowiec je przerabia, a kupiec w nabywaniu i pozbywaniu pośredniczy. Gdy trzy te koła zepsuto, nie dziwnego, że cały zegar społeczny zle zaczął chodźć. On chodzi jeszcze, mocą tej żywotności niespożytej, danej narodowi naszemu od Boga, przy której przetrwał i przetrwał najstrasliwsza przewroty i klęski; na dzisiaj już ostatni czas nadszedł i nieodzowna potrzeba naprawy. Ta naprawa zaś nastąpić tylko może na wypróbowanych zasadach chrześcijańskich — i oto jest cel tego pierwszego kursu socjalnego“.

Ks. prałat Chotkowski odczytał następnie pismo Najprzew. ks. Biskupa, poczem rozpoczęły się wykłady.

Pierwszy wykład wygłosił ks. dr Pawlicki, mówiąc o „celach i zadaniach polityki socjalnej“. Złe istniejące obecnie w dziedzinie społecznej jest skutkiem wyuzdanej konkurencji przedsiębiorców, rosnącej chęci używania i coraz większego rozdziału, dokonyującego się między pracującymi a używającymi. Chorobę społeczeństwa znamy wię dobrze, lecz żeby znaleźć skuteczne lekarstwo, należy pamiętać, że organizm społeczny jest w ciągłym rozwoju, dlatego lecząc złe, musimy także wyaleś formy odmienne dla tego organizmu. Skrajne teorie liberalna i socjalistyczna nie rozwiązują też zagadki, są bowiem jednostronne a teoria socjalistyczna zrywa z tradycją chrześcijańską i narodową.

Przyszłość ma filozofja chrześcijańska, bo rozwiązuje problem społeczny z uwzględnieniem głównych zasad społecznych, a usuwa przez miłość i wolność anarchję w produkcji, zaś niesprawiedliwość w podziale zysków.

Julian Kurkiewicz

szybko i dokładnie. —

Kraków, Mały Rynek. SKŁAD ARTYKUŁÓW RELIGIJNYCH I KSIĄŻEK DO NABOŻEŃSTWA:

Posiada na składzie obrazy na płótnie, artystycznie i ręcznie malowane, do ołtarzy, chorągwi, feretronów i przyjmuje na takowe zamówienia, które wykonywa

STACJE DROGI KRZYŻOWEJ, w ramach i bez ram, po cenach niskich.

1542

Następny wykład rano miał dr Krzyżanowski o „socjalizmie, a szkole reformy socjalnej“, zaś po południu wykład prof. dr Głabiński o „stanowisku państwa i związkach samorządu w dziedzinie ekonomicznej“, a prof. dr Czerkowski o „naczelnych zasadach organizacji gospodarstwa społecznego“. Z powodu braku miejsca obszerniejsze streszczenie wykładów podamy w następnych numerach.

Paradoks samoluba.

Naród się składa zwykle z jednostek! —
Tak mówi pewien samolub, Kostek,
Wice narodowi pomoć w potrzebie
Nieś, gdy kocham samego siebie
Bo gdyby każdy brał przykład ze mnie,
Narodby nie miał trosk nadaremnie.

Ygrek wyczytał w starej księdze,
Że zwykle ślepą jest Fortuna,
Zaczął więc ślepym być na wszystko
I dziś olbrzymią ma fortunę.

— Powiadam ci, mam dziś w kieszeni sumy bająskie!
— Raczej hebrajskie.

— Coś taki zadowolony?
— Przecież zaczyna się pora roku, w której swobodnie odetchnąć można na warszawskim bruku.
— ?
— Zaczyna się pora wyjazdu do wód.
— A coż cię obchodzi wyjazdy do wód, kiedy chcesz odetchnąć na warszawskim bruku; przecież nie wyjeżdżasz?
— Ja nie, ale moi wierzyciele...

Do dzisiejszego numeru załączamy arkusz 2 powieści, p. t.: „Dwie matki“, przez Emila Richebourg'a.

OSTATNIA POCZTA

Budziejowice 30 czerwca (w południe). Z powodu zgromadzenia narodowo-czeskiego przyszło tu między Czechami i socjalistami do bójki, która przybrała groźne rozmiary i trwała kilka godzin. Policja z trudnością zdołała wreszcie przywrócić spokój.

Kolonia 30 czerwca (w południe). *Ks. Zygdonosi*, że Bülow, którego wczoraj na audjencji przyjmował ks. Hohenlohe, uda się na parę tygodni do Salzkammergut, gdzie ma się spotkać z rodziną.

Paryż 30 czerwca (w południe). Agencja Havas donosi z Suda, że na pokładzie włoskiego okrętu wojennego „Giovani Bansa“ zdarzyła się eksplozja. Pięciu marynarzy zostało zabitych na miejscu, kilku jest śmiertelnie rannych.

Paryż 30 czerwca (w południe). Izba wybrała komisję śledczą w sprawie panamskiego skandalu. Komisja ta składa się z przedstawicieli wszystkich stronnictw Izby, w stosunku do ich liczebnej siły.

Sofia 30 czerwca (w południe). Agencja bałkańska donosi, że opinia publiczna z szczególną zacięłością zwraca się przeciw mordercom bułgarskiego profesora Ganowa w Salonice, domagając się energicznego śledztwa i podsuwając całemu wypadkowi polityczne motywy.

Konstantynopol 30 czerwca (w południe). Na czwartkowym posiedzeniu przedłożyli ambasadorowie projekt odszkodowania wojennego w wysokości 4 milionów funtów. Tewfik-basza zarząca, że wydatki wojenne Turcyi są o wiele większe. Co się tyczy regulacji granicy, to nie może rząd turecki żadnych dotąd przyjąć propozycji, ponieważ sułtan żadnej dotychczas nie powziął decyzji w tej mierze.

Stockholm 30 czerwca (w południe). Międzynarodowy kongres prasy został już zamkniętym. Jules Clarétie w dziękczynnej przemowie wyraził uznanie imieniem zagranicznych uczestników szwedzkiemu rządowi, królowi i stolicy za serdeczne i gościnne przyjęcie. W odpowiedzi wznosił generalny sekretarz kongresu Beckmann trzykrotny okrzyk na cześć gości, powtórzony z zapalem przez wszystkich komitetowych.

Madryt 30 czerwca (w południe). Prezydent ministrów Canovas oświadczył w Izbie, że w razie, gdyby choroby w armii antyjskiej poczyniły spustoszenia, rząd wysłał w jesieni 20.000 żołnierza na Kubę dla uśmierzenia powstania.

Ostatnie telegramy „Głosu Narodu“.

Lwów 1 lipca (rano). Prezydent kongresu dziennikarskiego zebranego w Stockholmie, wraz z sekretarzami pp. Taunay i Jauzon, przysłali na ręce namiestnika ks. Sanguszki telegram z wyrazami współczucia, z powodu katastrofy pod Kołomyją. Książę Namiestnik odpowiedział natychmiast dziękując za wyrazy współczucia.

Czerniowce 1 lipca (rano). Prezydent kraju zwrócił okolice nawiedzone powodzią, która — jak już urzędownie stwierdzono — znaczne spustoszenia wyrządziła przede wszystkim w powiatach: Surażmora i Brajestie.

Wiedeń 1 lipca (rano). Cesarz udzielać będzie jutro ostatnich audjencji przed wyjazdem do Ischl.

Wiedeń 1 lipca (rano). Rektorem uniwersytetu tutejszego wybrany został prof. dr Dollet.

Budapeszt 1 lipca (rano). Strejk robotników w Alföld szerzy się ciągle.

Budapeszt 1 lipca (rano). Król sjamski przyjął wczoraj o godzinie 11 przed południem na audjencji bar. Banffego. Posłuchanie trwało pół godziny. O godzinie 12 odbył król Chulalongkorn przejażdżkę powozem i poczynił rozmaite zakupy. Tłum publiczności, zgromadzony przed hotelem, zgłotował królowi owację. O godzinie pół do 3 udał się król na wysiugi konne do Alag; o godz. 4 powrócił do Pesztu.

Budapeszt 1 lipca (rano). Król sjamski nadał liczne odznaczenia. Prezes ministrów Banffy otrzymał order Słonia, ministrowie Daranyi i Perczel order korony I klasy.

Budapeszt 1 lipca (rano). Król Sjamu odjechał wczoraj o godzinie 10 do Warszawy.

Wiedeń 1 lipca (rano). Aczkolwiek rok szkolny nie dobiegł jeszcze końca, zostało Teresianum z powodu wybuchu choroby epidemicznej zamknięte.

Berlin 1 lipca (rano). Minister Bötticher nie uczestniczył już we wczorajszej radzie ministrów. Jego dymisja zatem już nastąpiła, chociaż do tej chwili jeszcze jej nie ogłoszono, czego z każdą chwilą spodziewać się należy. Minister Buchenberger nie chciał przyjąć urzędu skarbnika państwa w miejsce hr. Posadowskiego, który został następcą Böttichera. Miquel zostanie wiceprezydentem ministerjum państwowego.

Hamburg 1 lipca (rano). Wczoraj o godzinie wpół do 11 wybuchł tu straszny pożar, który ogarnął budynek fabryk elektrycznych.

Paryż 1 lipca (rano). Okręt „Aden“ zatonał na Oceanie Spokojnym. 70 osób utonęło.

Paryż 1 lipca (rano). Stosunki między Francją a Sjamem coraz bardziej się zaostrzają, gdyż Sjamczycy wpadli kilkakrotnie na terytorjum francuskie, gdzie znaczne poczynili zniszczenia. Można się spodziewać, że rząd francuski zmuszony zostanie przedsięwziąć ostre środki zaradcze, a może nawet wypowiedzieć wojnę.

Paryż 1 lipca (rano). Od pewnego czasu ogłaszają tutejsze dzienniki opinie cesarza Wilhelma o Francji. *Gaulois* donosi o rozmowie, którą miał przeprowadzić cesarz z synowcem ambasadora francuskiego w Berlinie, markiza Noailles. Cesarz wyrażał się o armii francuskiej nader pochlebnie, wychwalając jej artylerję, która znacznie przewyższa artylerję niemiecką. Wilhelm II wyraził się także z nadzwyczajnym uznaniem o jenerale Gallifet.

Stockholm 1 lipca (rano). Kongres prasy uchwalił w rezolucji, by polecono wszystkim krajom przystąpienie do konwencji literackiej berneńskiej. Omawiano także sprawy przedruku i własności literackiej.

Rzym 1 lipca (rano). Dzienniki włoskie donoszą, że w październiku ma nastąpić zjazd króla Humberta z carem, który ma zwiedzić grób św. Mikołaja w Bari, następnie zaś udać się do Montenegro.

Londyn 1 lipca (rano). Z powodu nieobecności wielu członków Izby niższej, którzy się udali na „garden party“ do królowej, upadło w drugim czytaniu mniejszej wagi przedłożenie rządowe. Lord skarbu Balfour oświadczył, że z powodu uroczystości jubileuszowych wnosi odroczenie Izby. Wniosek odrzucono. W ciągu tego samego posiedzenia wniesiono ten sam wniosek po raz drugi i uchwalono go nareszcie.

Londyn 1 lipca (rano). Królowa Wiktorja zaprosiła wszystkich członków Izby niższej wraz z żonami na zabawę, mającą się odbyć w ogrodach Windsoru w przyszłą sobotę.

Londyn 1 lipca (rano). *Standard* donosi z Konstantynopola, że Tewfik basza otrzymał instrukcję, mocą której ma się zgodzić na przedłożoną przez mocarstwa linję graniczną w Tessalji, zarówno jak i na odszkodowanie wojenne, które podniesiono do wysokości 4 milionów funtów. Co się tyczy kapitulacji polecono mu stawiać energiczny opór.

Katastrofa kolejowa.

Stanisławów 1 lipca (rano). Dyrekcja ruchu kolei państwowych absolutnie nie chce dawać żadnych informacji, tak, jakby tu chodziło o zatuszowanie całej sprawy.

Bardzo szybkie wrażenie wywołał wyjazd zastępcy dyrektora żyda Seinfelda do Lwowa. Wygląda to formalnie na ucieczkę, aby się uchronić albo od odpowiedzialności, albo też, aby nikt z interesowanych nie otrzymywał żadnych informacji. Takie są żydowskie rzędy.

Stanisławów 1 lipca (rano). Razem dotychczas znaleziono 8 trupów: Odolską, Zeilera, Zachera, Ziembickiego, Mahlera, Rudnickiego, Właszyńskiego i Djakowa; palacza Krejzego dotychczas nie znaleziono. Z wody wydobyto już 4 wozy:

pocztowy, służbowy i 2 osobowe; pozostaje jeszcze lokomotywa, tender i jeden wóz osobowy.

Mylną była pierwsza wieść, jakoby koło Korolówki znaleziono lekarza pułkowego dra Zeilera, dającego słabe znaki życia. Nieszczęśliwy ten, odbywający podróż poślubną, zginął, a zwłoki jego wyłowiono pod parkanem, znajdującym się o 400 sążni od miejsca katastrofy. Na ciele jego nie było widać żadnego skaleczenia, widocznie więc zginął wskutek utonięcia. Zwłoki przewieziono do szpitala wojskowego w Kołomyi, skąd je odesłano do Czerniowca, gdzie dziś odbędzie się jego pogrzeb.

Zwłoki kupca wiedeńskiego Adolfa Mahlera odesłano do Wiednia.

Lwów 1 lipca (rano). Wczoraj około godziny 5-ej z południa ulicami od głównego dworca kolejowego ku Łyczakowskiemu cmentarzowi przeciągał olbrzymi kondukt pogrzebowy. Na trzech karawanach wieziono trzy ofiary katastrofy kolejowej pod Kołomyją: ś. p. ś. p. Józefa Rudnickiego, kasjera pocztowego, Karola Właszyńskiego, konduktora ambulansowego pocztowego i Józefa Djakowa, woźnego pocztowego. Eksportowało duchownictwo wszystkich trzech obrządków katolickich. Za karawanami szły zrozpaczone rodziny. Płacz i jęki rozdzierały powietrze i serca ludzkie. Pogrzebowi towarzyszyło kilkanaście tysięcy ludzi. Muzyki przygrywały marsze żałobne. Na pogrzebie był namiestnik, marszałek krajowy, prezydent miasta, naddziękujący pocztę i wielu wyższych urzędników autonomicznych i rządowych, oraz z jeneralicji. Oprócz kilkunastu tysięcy postępujących za karawanami, okrytymi wieńcami, wylęgło ¼ miasta i w zbitych szeregach stanęło na trottoarach ulic, prowadzących do cmentarza.

Przed głównym gmachem pocztowym kondukt zatrzymał się i połączone towarzystwa śpiewackie wykonały pieśń pogrzebową. Porządek nie został nigdzie zakłócony. Zrana przed pogrzebem miało miejsce przykre intermezzo. Ponieważ ani dyrekcja kolei, ani dyrekcja pocztu nie chciały przedsięwziąć pogrzebowemu gwarantować zapłaty za pogrzeb, tenże nie chciał go urządzić, dopiero na zaręczenie jednej z tutejszych redakcyj, podjął się tego. Wiadomość ta wywołała olbrzymią sensację.

Zabity Djakow kilka miesięcy, jak się ożenił, a żona wygrała na jakiejś loterii 6000 złr., za co kupili sobie domek na Łyczakowie. Rudnicki i Właszyński byli w średnich latach — pozostawili niezaopatrzone żony i dzieci.

Katastrofa kolejowa jeszcze wciąż wywołuje tu przysięgające wrażenie. Znaleziony w wodzie przez żandarma pakiet, zawierający 25.000 złr. w papierach wartościowych, nie jest jeszcze skonstatowany, do kogo należy.

Słychać, że śledztwo z powodu katastrofy obejmuje również czas dawniejszy, mianowicie za dyrektorstwa w Stanisławowie p. Wierzbickiego, który obecnie jest dyrektorem ruchu we Lwowie — wówczas jeszcze, jak utrzymują, fatalny most był w złym stanie i łatano go od czasu do czasu. *Vis major* nie była wyłącznym powodem katastrofy — to już jest, niestety, faktem. Cała opinia zwraca się przeciw żydowskiej gospodarce w dyrekcji stanisławowskiej!

Lwów 1 lipca (rano). Z powodu znanej katastrofy kolejowej pod Kołomyją, cesarz zawiadomiony o nieszczęściu ofiarował z prywatnej skatki 2000 złr. dla poszkodowanych w Kołomyi, dla innych zaś poszkodowanych 1000 złr. Ks. namiestnik Sanguszko w czasie pobytu swego w Kołomyi przeznaczył z funduszy pozostawionych mu do dyspozycji, 1000 złr., jako pomoc doraźną.

Czerniowce 1 lipca (rano). Urzędownie skonstruowano, iż do pociągu, który uległ katastrofie pod Turką, sprzedano tu 5 kart drugiej klasy, a 12 trzeciej.

NADESŁANE.

Dr R. Ławrowski, Adwokat
przeniósł kancelaryę swoją Rynek Nr. 36
Linja A—B, dom Wgo Mauriziego. 1715

Dr. J. Szewczyk
przeprowadził się
na ulicę Floryańską Nr. 13.
ordynuje od godziny 2 do 4-ej. 1797

Krynica. W znanym już pensjonacie w willi „na Wisłą“, urządzonym z wszelkimi wygodami, znajdują, at poprzednich, pomieszczenie zarówno całe rodziny, jak pojedyncze osoby. Młodym panionkom, przywojującym osób starszych, zapewnia się najrozsławniejszą opiekę. Pensjonat otwarty od 15 maja do końca września. — Bliższych wyjaśnień udziela i prospekty rozsyła właścicielka pensjonatu **Emilia Burzyńska**, wdowa po prof. Uniw. Jagiellońskiego, do dnia 12 maja **Krakowie, ulica Pijarska, Nr. 9**, następ w Krynicy. 126

„Premie“ Tow. Przyjaciół sztuk pięknych

jak i wszelkie inne obrazy, oprawia w ramy po cenach nader niskich

Restauracja w Hotelu Polara
F. Wojciechowski w Krakowie.
Obiad na 1 złr. 1531
Herbatka 1 go Lipca b. r.
I. Zupa królewska
Consomme Camelia
Rosół z łazankami
Omlot z parmezaniem
Baki
II. Rognons à la Américan
Mięso z s. Orleans
Rostbeuf angielski
Kare wieprzowe z kapustą
III. Kurec à la dame blanche
File wołowe à la Strasburg
Parfet poziomkowy
Pierogi z mianą
IV. Galaretki cytrynowa
Ser — Owoce — Kawa
Kolacja z 3 dań 75 ct.
BULION własnego wyrobu
z dzierzyny kilogr. ztr. 4-50.

SKLEP
w Rynku
i sklep obszerny z lo-
kalem przy ul. Szewskiej
do wynajęcia.
Wiadomość w księgarni ka-
toliczkiej Dra Miłkowskiego
w Krakowie. 1783 3 3

Dobrze i prędko
ostrzy brzytwy
7 10 fryzjer 1709
przy ul. Wolskiej 1. 1.

Folwark
koło 200 morgowy, w czym
50 najlepszych łąk, tuż pod
Krakowem przy szosie, budyn-
ki w b. dobrym stanie, dochód
suchy 600 złr., mogący być
z łatwością, podniesiony do
1000 złr., jest zaraz do sprze-
dania pod korzystnymi wa-
runkami.
Szczegółów udzieli J. Str. „Głos
Narodu” Kraków. 9 10 1591

Skład fortepianów
PIANIN I FISHARMONII
Józefa Słotwińskiego i Ski
W KRAKOWIE
ul. Szewska L. 5, I. piętro.
Przyjmuje zamówienia
strojenia fortepianów, pianin
i organów tak w miejscu jak
i na prowincji. 1541

Największy skład maszyn do
szycia SINGERA czotekowych
i pierścionkowych i rowerów
Józefa IWANICKIEGO następcy.

Na kredyt, za gotówkę znacznie
taniej.
Cenniki przesyła się franco. 1527

Poszukuje się
do kupna
maja tek
ziemskiego 4 4
w rozległości od 500 do 1000
m. z lasem. Zgłoszenia S. S.
post. rest. Nowy Sącz. 1770

Malarzy
pomocników dekoracyjnych
zamieszczeni w potrzebie —
Szpitalna 3, Kraków. 1784 3-3

Herbata z Brodów!
HERBATE ROSYJSKA
zbioru majowego, amatorom tejże poleca handel
W. ADAMOWICZA
W BROADACH na pograniczu rosyjskiem.
1 funt „Familijnej” bardzo dobrej 1.40
1 funt „Melange de Moskau” w oryg. opakow. najlepsz. 2.50
1 funt „Imperial” cesarskiej w oryginalnym opakowaniu 3.50
1 funt Wysiewków z najlepszych herbat kwiatowych 1.20
Znakomitej Kawy „Ceylon” franco 5 kilo 9.50

Majątek lasowy
5800 mórg obszaru, w czym 200 roli z wielkim parkiem
i ogrodem owocowym, pięknym dworem i zabudowaniami
gospodarczymi, reszta lasu prześlicznego świerkowego i jo-
dłowego w wieku 100 lat 1000 mrg. w wieku 50—70
lat 884 mrg., reszta od 10 do 50 lat, w najpiękniejszej
kulturze — w okolicy pięknej zdrowej, z przynajmniej
szosą, obecnie 3 mile od stacji kolei w Gałicji zachodniej,
w najbliższej przyszłości tylko o 1 milę oddalony
jest za cenę 350,000 złr. z kapita-
łem 120,000 złr. do nabycia.
Zwrot złr. 185.000 w gotówce, prócz innych suchych
dochodów, dających 5 do 10.000 złr. rocznie i prócz
sprzedaży rocznych zrębów — jest na lat 10 zapewniony
poczem zwykły turnus 80 cio letni pozwala na cięcie 70
mrg. lasu rocznie. 1685 7 10
Opisy szczegółowe i wyjaśnienia bliższe przeszle Wny Jan
Strycharski Kraków, — za przysłaniem marki za 50 ct.

Urządzenie
sklepowe
w dobrym stanie, nadające
się dla szewca, kapelusznika
i t. d. — oraz
kasa z marmuro-
wą płytą 1778
za przystępną cenę do nabycia
w handlu obowią
G. Werner
przy ulicy Szewskiej 16.

Fabryka Cukrów
ST. GĘDZIERSKIEGO
róg Rynku i ulicy św. Jana
(za główną trasą)
poleca: Cukry deserowe 1
funt w pudełku 1 złr., Her-
batniki zawsze świeże 1 funt
60 ct., Karmelki nadziewane
1 funt 40 ct., Ciasta świeże
po 4 i 5 ct. — Przyjmuje się
zamówienia na Torty. 1597

Jeden numer dorożkarski
do sprzedania.
Wiadomość w Administracji
„Głosu Narodu”. 1626 9 10

Piotr Banduła
majster kowalski przeniósł
się z Kleparza na ul. Łob-
zowską Nr. 35, do własne-
go domu i poleca się z wy-
konywaniem nowych Powo-
zów, wózków, wozów, sani i
kucia koni. 5 15 1733

Rower
angielski do sprzedania
ul. św. Tomasza L. 4. 5 6 1763
Emerytowany nauczyciel
z długoletnią praktyką, podej-
mie się przygotować uczniów do wstęp-
nego egzaminu do szkół średnich
również przyjmie inne zajęcia np
zarządy domu itd. Na żądanie
może się okazać z najchlebniej-
szymi świadectwami. Zgłoszenia do
Adm. dziennika pod l. Z. O. L. 1774

Folwark
223 mórg obszaru, w czym
70 roli, 22 łąk, 53 pastwisk,
79 pięknego lasu świerkowe-
go — 3 1/2 mili od stacji
Sambor, mila od nowo bu-
dować się mającej kolei przez
Turkę na Węgry — ma za
12,000 fl. do sprzedania Jan
Strycharski — Adm. „Głosu
Narodu”. 8 10 1647

Smierć
myszom.
Jedyna niezawodna
TRUCIZNA
na szczury, myszy domowe i polne.
Przewyższa wszystkie dotychczas w tym celu używane. Działa
trująco tylko na gryzonie (glires) szczur — mysz — królik.
Dla ludzi i zwierząt domowych, jak pies, kot, drób i t. p.
niebezpieczna. Preparat ten nie podlega zepsuciu, zasto-
sowanie jego proste, skutek zdumiewający. Wysyłki w pu-
szkach po 30 — 60 ct. i 1 złr., pocztą o 10 ct. więcej (za list
fracht, i opakow.) uskutecznia odwrotnie za pobraniem poczt.
Skład i laboratorium przetw. chem.
JANA MICHNIKA, mag. farm. W BOCHNI.
1 Klg. truciźny 2 złr., 4 1/2 Klg. ztr. 7-50. 1526 67
Składy w większych aptekach
i drogueryjach.

Nową ustawą przepisane
Wagi dziesiętne gospodarcze
fabryczne, handlowe, przesłają z powodu obecnej rewizji po zni-
żonych cenach i tak: **Waga na 1000 klg. z ciężarkami**
fl. 80, na 750 klg. fl. 65, na 500 klg. fl. 50, na 250 klg. fl. 40,
na 150 klg. fl. 30, na 100 klg. fl. 25, na 50 klg. fl. 18, na 25 kilo
fl. 14. Wszystkie wagi wypróbowane i urzędowo stempowane w r.
1897. Gwarancja 10 lat. Zamówienia z 40% zaliczka, będą szybko
w najlepszej jakości wykonane. 1759 2-20
F. Buganyl, fabryka wag, Wlen i Selsterstätt Nr. 12.

UCZNIA
na dobrych warunkach
przyjmie apteka
1769 w Grybowie. 4 6

Piękna wieś
470 mórg obszaru,
w czym 180 lasu od 15—40
lat, roli 260, łąk 10, ogro-
dów 8, pastwisk 12, stawów
3. Młyn, tartak — w oko-
licy pięknej, zdrowej, mię-
dzy Tarnowem a N. Sączem
milę od stacji kolei, w gle-
bie dobrej, z dobrymi budyn-
kami i inwentarzem, z zasie-
wami: Pszenicy 50, żyta 45,
jęczmienia 35, bobu 15, gro-
chu 6, wyki 10, owsa 35,
ziemniaków 100, buraków
i innych 7 — jest za cenę
75,000 złr. z których 21,000
reszty długu, zostaje przy hy-
potece — każdego czasu do
sprzedania i objęcia.
Blizsze szczegóły i opis do Adm.
„Głosu Narodu”. 7 10 1683

Wysprzedaż obory
34 **Siementhalskiej** 1780
30 krów, tyleż jałownika po
30 i 35 ct. za 1 kl. żywej wagi, od-
będzie się w dniu 30 b. m. we
Wróblowicach, stacja kolei Gro-
mnik. ZARZĄD.

Do sprzedania
kamienica
2 piętrowa, blachą kryta, 6 okien
frontu z małym ogródkiem na
8% dochodu. Wolna od podatku.
Cena 17 tysięcy, 10 tysięcy mo-
że pozostać na hipotecę. Zgło-
szenia pod **A. Z. 200.** do Adm.
„Głosu Narodu”. 3 3 1786

Handlowiec
starszy, powróciwszy z zagranicy
po odbyciu służby wojsk, facho-
wo wyszkolony w zawodzie ku-
pieckim, władający kilkoma języ-
kami w słowie i piśmie, posiadają-
jący jak najlepszą rekomendację
z większych i znanych firm za-
granicznych, **poszukuje po-**
sady, jako zarządzający lub eks-
pedjent w handlu galant. nieciar-
skim lub papierowym. — Uprasza
przesłać oferty pod adresem:
„**Merkury 1897**”. Pradnik
Czerwony. 1787 3 3

OSOBA
która w czerwcu 1895 r. w jednym
z większych handlow w Krakowie,
znaczącej sumie pie-
niędzy zgubiła raczy się
zgłosić do Adm. „Głosu Narodu”,
o adres znalazcy. 15 15 1386

Poszukuje się
na wieś do obywatelskiego domu
pannę służącą
znającą się na gospodarstwie, u-
miejscową szyci i trochę krawieczy-
zny. — Odpis świadectw proszę
przesłać pod Adresem: **K. S.**
poste restante **Rzochów.** Listy
nieuwzględnione zostaną bez od-
powiedzi. 2-2 1678

Osoba,
która ukończyła szkołę kroju i
krawiectwa damskiego w Wiedniu
i posiada świadectwo upoważnia-
jące ją do starania się o koncesję
poszukuje inteligentnej
współniczki (ewentualnie mo-
że nią być krawczyni z klientelą)
w celu założenia w Krakowie wię-
kszej pracowni. Adres wskaże Adm.
„Głosu Narodu”. 3 3 1748

KANDYDATKA 1774
3 4
stanu nauczycielskiego władająca
językiem polskim i niemieckim **po-**
szukuje lekcji. Zgłoszenia
do Adm. dziennika pod l. J. G. C.

Udział naftowy
korzystnie do sprzedania —
przynoszący dotąd rocznie 8%,
z widokiem na stołniewe podno-
szenie się tego procentu a to z u-
wagi że towarzystwo szybko się
rozwija i nadzwyczaj dodatnio
prosperuje. Zgłoszenia pod lite-
rami S. O. Z. poste restante No-
wy Sącz. 1781 3 3

Z dniem 1 Lipca 1897 jest
folwark
o circa 200 morgów obsianych
w równi nad Dunajcem pod po-
czą i przy gościńcu z domem
mieszkalnym w okolicy przyjem-
nej na lat 6
do wydzierżawienia.
Reflektanci raczą się zgłosić do
Adm. „Głosu Narodu”. 1782 3-3

Lekki powozik
niekryty — **do sprzedania.**
Wiadomość u **Jana Rauscha**
w Krakowie, ulica Długa Nr. 34.
3-3 1788

Mieszkanie
do wynajęcia zaraz:
Ul. Radziwiłłowska Nr
14, trzy pokoje, przedpokój
i kuchnia I piętro.
Ul. Stachowskiego l. 85
pokój z kuchnią w oficynie.
Ul. Krowoderska l. 151
(w uliczce) stajnia i wo-
zownia. 1789 3 4
Wiadomość u stróżów.

2 sklepy
wraz z pomieszkaniem lub bez,
w nowym domu, przy ulicy Kar-
mieleckiej Nr. 8 **do wynaję-**
cia. — Wiadomość na miejscu.
3-3 1791

Maszynista
ślusarz, mechanik, **przyjmuje**
zarząd większych kamie-
nic lub zakładów, gdzie są wo-
dociągi lub inne mechaniczne ur-
ządzenia w Krakowie. Adres poda
Adm. „Głosu Narodu”. 1793 2-3

Poszukuje się
dwóch mieszkań
po 4 pokoje i kuchnia, od 1-go
października w Krakowie. Wa-
runki: parter, suche, używalność
ogrodu dla dzieci lub obszerny
podwórzec. Zgłoszenia do Adm.
„Głosu Narodu” dla P. R. 1794

Do interesu
przynoszącego 50% zysku **po-**
szukuje się współnika
z kapitałem 2 tysięcy. Informacji
udzieli Othomar Schellenberg —
Kraków. 2 3 1795

AKADEMIK
poszukuje na czas wakacji lekcji
na wsi. Przyjmuje także obowiązki
sekretarza. Zgłoszenia dla **J. B.**
Nr. 1767 do Adm. dziennika. 3 3

Do sprzedania
za umiarkowane ceny, przy gło-
wnych ulicach. **SKLEP** towa-
rów mieszanych. **KAWIAR**
NIA mała z kompletnym in-
wentarzem, albo sam inwentarz.
Wiadomość, ul. Karmielecka l. 21
sień II parter, mieszkanie 1.
1799 2-3

Na letnie mieszkanie
w Makowie
jest mały dom z meblami zaraz
do wynajęcia. Lasek, kąpiele rze-
czne w bliskości. Blizsze wiado-
mość w handlu w-go J. Kulczyń-
skiego w Krakowie, ul. Florjań-
ska l. 55. 2 3 1800

Un français,
enseignera lecture, traduction,
conversation, grammaire et or-
thographe, style, littérature. aux
personnes désirant apprendre la
langue française durant les va-
cances. — S'adresser à G. M.
Garret, de 10 heures à 12 matin
et de 2 à 3 heures après midi
rue Karmielecka Nr. 1, 1-er étage.

Celujący uczeń
VI kl. gimnazjalnej poszukuje
lekcji na wsi podczas wakacji za
skromnym wynagrodzeniem. Ła-
skawe zgłoszenia w Adm. „Głosu
Narodu” pod l. S. K. Nr. 1766 3-2

Biuro ogłoszeń
wynajmu mieszkań
Wł. Grabowskiego
Kraków, Włńska 7
POLECA 1532

2 plwnice obszerne, suche, do-
godne na skład win lub innych
towarów. Podgórze ul. Kąk 3.
Duża sala, czyli hala, 70 m □
obszaru, i duży strych zaraz,
dawniej była tokarnia w tem,
Długa 17.
Sklep, 2 pokoje, przedp. kuchnia
par. zaraz, Stachowskiego 81.
5 ubikacji na pracownię par. za-
raz św. Jana 11.
Sklep z pokojem, za-
Starowiślna 1
2 Sklepy i 2 pokoje z kuchnią
zaraz. Rynek kleparski 15.
2 sklepy pojedyncze z wysta-
wami od października Rynek 20
od ul. Brackiej.
Stajnie i wozownie zaraz: Zwie-
rzyńska 27. Rynek 29. Kar-
mielecka 42, nad Rudawą 4, św.
Krzyża 3, zaraz Basztowa 18.
Senacka 9.
Pokój z meblami lub bez zaraz:
Podwale 10 II p. i 12 par.
Retoryka I i p. Plac Groble 7
part. Grzegorzewska 14 II p. za-
raz za Wielopolem, Sławkowska
6 II p. Wolska 7 I i II p. Sie-
miradzkiego 16 part. Gołębia 8
i 16 II p. św. Tomasza 5 II
św. Gertrudy 9 I p. Od sier-
pnia św. Filipa 5 part.

2 pokoje z przedp. z me-
blami lub bez zaraz: św. Jana
18 II p. Rynek 20 II piętro.
Poselska 9 I p. Wolska 30 I p.
Krupnicza 13 par. Kilińskiego
4 II p. Dietla 47 II p. św. Ger-
trudy 7 parter Jagiellońska 11
II p. Graniczna 1 i 9 part. św.
Krzyża 3 II p. Mały rynek 2 II
p. Podwale 2 II p. Basztowa
4 i 18 II p. i 27 part. Od sier-
pnia Studencka 9 II p.
Pokój przedp. i kuchnia, zaraz
Czysta 11 i 15 II p. Batorego
24 III p

2 pokoje przedp. kuchnia, parter
widok na ogród, zaraz do pa-
ździernika, Starowiślna 14, wia-
domość u lokatora tamże.
2 pokoje, przedp. i ku-
chnia zaraz: Batorego 22
II p. Pawia 8 parter II i III
p. św. Jana 13 I p. Gołębia
8 II p. Długa 17 I p. III p.
Krupnicza 9 part. Starowiślna 14
p. Podgórze 20 par. Radziwiłłow-
ska 27 II p. Czysta 15 II p.
Od sierpnia, św. Marka 8 II p.

3 pokoje, przedp., ku-
chnia zaraz: Starowiślna 21
II p. Loretańska 4 part. Rynek
14 III piętro, Kanonicka 16
part. Stachowskiego 81 I, II p.
i par. Krzywa 4 II p. Bernar-
dyńska 8 part. Graniczna 109
i 9 II p. Długa 17 I p. Wolska
15 par. Karmielecka 4 I p. św.
Krzyża 5 II p. Rynek klepar-
ski 15 I p. Zwierzyńska 25
i 34 II p. Batorego 24 I p.
Radziwiłłowska 27 part. Szlak 27
parter.

4 pokoje, przedp., ku-
chnia zaraz: Garniearska 3
part. Studencka 17 Karmie-
cka 3 parter. Loretańska 4 II p.
Rynek 14 III p. Podwale 9 I
p. Kilińskiego 4 par. Stachow-
skiego 81 I p. Dietla 74 I p.
Zwierzyńska 27 II p. Bracka
11 part. Zwierzyńska 21 II p.
Marka 8 par. Podwale 12 part.
Rynek kleparski 15 II i I p.
Rakowicka róg Lubicz I p. Od
października: św. Krzyża 5 par.
Graniczna 1 I p.

5 pokoi, przedp., ku-
chnia zaraz: Długa 31 I
piętro. Karmielecka 42 I i II p.
Kolejowa 12 II p. Nad Wisłą
2 II p. z ogródkiem, Studen-
cka 11 II p. Starowiślna 1 I i
II p. Szewska 15 II p. Rynek
24 I p. Kolejowa 3 II p. św.
Sebastjana 32 II p. Czysta 5
II p. Krótka 10 II p. Od pa-
ździernika, św. Anny 3 I p. św.
Gertrudy 8 I p.

6 pokoi, przedp., ku-
chnia zaraz: Podwale 9 I p.
lub 10 pokoi. Loretańska 10 par.
Studencka 1 3 II p. Kanonicka
16 parter.

7 pokoi, przedp., kuchnia, Od
lipca Franciszkańska 1, II p
św. Anny 3 II p.

11 pokoi 2 kuchnie, łyża, łazien-
ka, wodociąg I p., zaraz. Ka-
nonicka 16.
12 lub 3 pokoje, przep. kuchnia
umeblowane, zaraz do październi-
ka. św. Gertrudy 7 II p.

W Zakopanem zaraz na sezon let-
ni na pięterku pokoi z al-
kową i ganczkiem, umeb-
lowane, willa „Grabówka” na Kru-
pówkach.

MNÓSTWO książek do nabożeństwa — KILKADZIESIĄT wzorów listew na ramy — SETKI ramek gotowych, formatu gabinet.
i wizytowego z rozmaitego materiału — TYSIĄCE medalików i krzyżyków srebrnych i złotych — MILIONY obrazów i obra-
zków świętych, oraz gotowe PASSEPARTOUT do tychże — do nabycia w specjalnym składzie artykułów dewocyjnych
KAZIMIERZA ZAJĄCZKOWSKIEGO „pod Aniołem” Kraków, plac Marjacki 8.
W niedziele i święta handel zamknięty.
1521

Nakładem księgarni katolickiej,
a Wład. Miłkowskiego w Krakowie
wyszło drugie wydanie dzieł

S. L. Zbyszewskiego

Licencyjata św. Teologii z Collegium Romanum

Demokracja katolicka w Polsce str. 428
w 8-ce, cena 2 zł. a. 50 ct., pocztą o 20 ct. więcej.

**o Prawowitość i lojalizm kryzys myśli
polskiej** str. 107 w 8-ce, cena 1 zł. a., pocztą
o 15 ct. więcej. 1530

Ekstrakt orzechowy
do farbowania siwych włosów
wynalazku Juliana Józefowicza, perfumera. 1408

jestto najlepsza roślinna farba, którą można w przeciągu 10 mi-
nut ufarbować posiadające włosy na kolor **czarny, bruna-
ny, szary i blond.** — We Lwowie u p. H. Leona,
arola Lndwika 1; w Krakowie u W. Penza, Reim i Spółka,
Hanaia i T. Wiskidy; w Wiedniu u Calderary i Bankmanna.
Cena flakonu **złr. 1.50**, flakoniki próbne **60 ct.** — Prze-
rka i główny skład: w Warszawie, ul. Nowo Senatorska Nr. 2. 1530

Anastazy Holik

ZEGARMISTRZ

Krakowie, przy ul. Szewskiej L. 2.

POLECA:

**ład zegarków kieszonkowych, zegarów
łudowych ściennych i stołowych, z naj-
lepszich fabryk genewskich i francuskich, z po-
zieniem trzechętniem.** — Dewizki złote,
orne i double męskie i damskie. — **Szka-
ki grające** melodie polskie najstosowniej-
sze na podarki.

/szelkie naprawy uskutecznia z jednorocznym porę-
lem. — Ceny najprzystępniejsze. — Ścisłe dotrzy-
e terminu przy powierzeniu roboty. 1468 10 0

W. Kosydarski

BLACHARZ

w Krakowie, Rynek główny 24.

W wielkim wyborze ma na składzie:

Filtry do wody od 4 złr.

Lodownie o ścianach blaszanych od 24 złr.

Lodownie o ścianach szklanych.

Wanny dla dorosłych, dla dzieci, wanny nasia-
dowe, bidety, Water-closety pokojowe, nadkanałowe,
naczynia do wypraw kuchenne, naczynia do mleka.

**Urządza dzwonki elektryczne, telefony, Gromo-
chrony, Wodociągi, pokrywa dachy, podejmuje się
przekrycia dachów oraz reperacji po cenach umiar-
kowanych.**

Główny skład blachy z Styryi, mosiężnej
blachy, Tombaku, Alpaki, miedzi do wytłaczania
w najlepszych gatunkach. 1755 4—10

Cyna angielska i ołów po cenach fabrycznych.

Nowo założona koncesjonowana

Ajencja Stręczenia służby

adwigi Strzałkowskiej

w Krakowie przy ul. Szewskiej Nr. 9, I-sze piętro

leca każdego czasu tak w miejscu jak i na prowincję
ielki wybór najlepiej rekomendowanej służby, jako to:
on, panien służących, gospodyń, kucharek, pokojowych,
anek, dziewczek, parobków, ogrodników, kucharzy, ka-
erdynerów, lokai, karbowych, połowych, stróżów kamie-
nicznych i innych fachowych ludzi. 1641

askawe zlecenia wykonuje jak najszybciej i najskrupulat-
niej, oraz ku zupełnemu zadowoleniu stron interesowanych.

Od dawna uznany dietetyczno kosmet.
środek (wcieranie) na wzmocnienie i
stęgnięcie ściągają i mięśni ludzkiego
ciała.

Płyn Kwizdy

z marką węża (Touristenfluid).

używany ze skutkiem przez turystów, kolarzy
i jeźdźców na wzmocnienie i odnowienie sił po
wielkich podróżach.

Cena 1/4 flasz. a. w. ztr. 1.—, 1/2 flasz. — 60 ct.

Prawdziwy do nabycia we wszystkich aptekach.

Główny Skład „Kreissapotheke Korneuburg“
bei Wien. 151 14 20

Folwark osobny

1 kilometr od stacji kolei,

365 mórg obszaru, w czem 232 mórg bardzo dobrej gleby, 12 mórg
łąk, 10 mórg pastwisk, reszta las mieszany i wika. Położenie bardzo
korzystne i piękne, budynki w dobrym stanie, kamieniołom otwarty.
Do sprzedania zaraz za cenę 75.000 złr., z których połowa
może zostać na hypotekę, dług bankowy. — Wiadomość w Zarzą-
dzie dóbr Gromnik p. loco. 1753 3 6

Podziękowanie.

Wszystkim Wielmożnym Panom i Dobrodziewom, któ-
rzy swemi datkami przyczynili się do udzielenia pomocy
familji po zmarłym dyktarzu Antonim Klocku.
składa fan ilja zmarłego jeszcze raz serdeczne „Bóg zapłać“
stokrotnie. 1813 1 1

Nawozy sztuczne

pod gwarancją zupełnej czystości i pełnej zawartości
składników pokarmowych
sprzedaje najtaniej

Związek handlowy Kółek rolniczych w Krakowie.

Cenniki darmo i opłatnie. — Większym odbiorcom specjalne oferty.

Ceny bez konkurencji.

1809 1 20

Reumatyzm,

**gościec, kurcze su-
che bóle, influenza**
koi i leczy w zupełności

SAPOMENTHOL

najlepsze nacierania

uśmierzające,

wyrobu EUG. MATULI apt.

w Radomyślu koło Tarnowa.

Cena 70 ct. za słoik.

Dostać można w aptekach:
K. Wisniewskiego w Krako-
wie ulica Florjańska, Dyonize-
go Matuli w Podgórzu, Piotra
Mikolascha we Lwowie, tu-
dzież wprost u Eugenjusza Ma-
tuli w Radomyślu koło Tar-
nowa. 1550 100

Folwark

6 klm. od Wieliczki, obszar dwor-
ski 96 mórg dobrej gleby prze-
ważnie pszennej, w tem 35 mórg
lasu, drzewostan 30 letni, 4 mórgi
łąki dobrej, obok domu drzewa
świerkowe wysokie, dom mieszkal-
ny o 13-tu ubikacjach z drzewa
modrzewiowego, piwnice muro-
wane, budynki gospodarcze mu-
rowane, wszystko w dobrym sta-
nie, gontem kryte, studnia mu-
rowana, zasiewy przeważnie na
nawozie i kościelach, z inwentarzem
żywym i martwym, z małą ko-
rzystną hipoteką

zaraz do sprzedania.

Poszlaki węgla kamiennego.

Wiadomość w handlu J. Woycie-
chowskiego w Krakowie przy ul.
Szewskiej Nr. 8. 1696 4 8

Ważne.

**Maszyny i sprzęty rolni-
cze, jak grabiarki, młocarnie
ręczne, konne i paro-
we, lokomobile, moto-
ry, siewniki, plewniki, si-
kawki ogniowe i t. p.**

Ed. Kokora & Sp. w Podgó-
4 10 rzu via Kraków. 1723

C. k. Dyrekcja kolei państwowych w Krakowie.

L. 28200/II.

Rozpisanie dostawy.

Podpisana c. k. Dyrekcja kolei państwowych zamierza oddać w drodze publicznej
rozprawy ofertowej dzierżawę około 60000 m³ sianego i niesianego żwiru zapotrzebo-
wanego na rok 1898.

Dostawa ta ma być w ten sposób uskuteczniiona, by połowa przeznaczona dla każdej deponii
ilości żwiru, najpóźniej do końca marca 1898 r., druga zaś połowa najpóźniej do końca sierpnia
1898 roku w zupełności oddawiona była.

Blizszych wyjaśnień dotyczących niniejszej dostawy jak również i żądanej ilości zasięgnąć można
z formularzy ofert, które wraz z ogólnymi i szczegółowymi warunkami dostawy przegladnąć i otrzymać
można u podpisanej c. k. Dyrekcji kolei państwowych lub w c. k. Sekcjach konserwacji.

Oferty, które na przeznaczonych do tego formularzach wypełnione być muszą, należy wraz
z załącznikami zaopatrzyć stemplami po 50 ct. od arkusza i wnieść opieczetowane pod napisem:
„Oferta na dostawę żwiru“ najpóźniej do godziny 12-tej w południe dnia 24 lipca b. r. do
c. k. Dyrekcji kolei państwowych w Krakowie. Równocześnie z ofertą należy złożyć poręczne w wy-
sokości 5% wartości oferowanego żwiru do kasy c. k. Dyrekcji kolei państwowych w Krakowie. Po
zatwierdzeniu zaś dostawy winna być kaucja w wysokości 10% wartości umówionej ilości żwiru
w przeciągu 8 dni po otrzymaniu odpowiedniego listu końcowego w powyższej pomienionej kasie złożoną.

Oferent jest związany ofertą aż do zawiadomienia go o przyjęciu lub nieprzyjęciu takowej.
Oferentowi przysługują prawo uczestniczenia przy komisijnem owarciu ofert, które nastąpi dnia 24-go
lipca o godzinie 2-giej po południu. Podpisana c. k. Dyrekcja kolei państwowych zastrzega sobie
prawo przyjęcia ofert w całości lub częściowo, albo też całkowitego odrzucenia tychże.

Oferty wniesione po powyższym terminie lub też nie odpowiadające warunkom niniejszego roz-
pisania, nie będą uwzględnione.

W Krakowie, dnia 1 lipca 1897 r.

C. k. Dyrekcja kolei państwowych.

Przedruk nie będzie płacony.

1805

Ze Żmigroda.

Pralnia

SKLEP

do wydzierżawienia

zarsz, przy którym jest oprócz
handlu towarów mieszanych, tra-
fika, sprężała nafty i węgla i trun-
ki słodzone, pod przystępnymi wa-
runkami. Wiadomość, **Grzegorzki**
Nr. 46. 1798 2 3

Przyjmuje studentów

szkół średnich na wikt i mle-
szkanie, zapewniając dozór su-
mienny i rodzicielską opiekę.
Magdalena R. przy ul. Reform-
ackiej Nr. 7 I p. — od 8-go lipca
ul. Siemiradzkiego Nr. 16 parter
obok gimnazjum. 1817 1 3

Uczeń

VIII kl. gimn. poszukuje na czas
wakacyj lekcji na wsi. Może przy-
gotowywać do egzaminów przywa-
tnych lub wstępnych. Zgłoszenia
pod adresem **K. M.** poste rest.
Tarnów za okazaniem kwitu inse-
ratowego Nr. 1811 1 3

Pomieszkanie

złożone z 6 pokoi z balko-
nem dużym, ładną kuchnią,
strychem i piwnicą, ulica
Karmelicka l. 22, I piętro,
zaraz tanio do podnajęcia.

EMERYTOWANY

urzędnik

i niewłaściwa wykształconą
znaleść mogą odpowiednie za-
jęcie biur we. Piękne i wpra-
wne pismo wymagane. Zgłoszenia
pod literami **B.** 415 do Adm.
„Głosu Narodu“. 1 3 1810

Poszukuje się zaraz

KAWALERA

lub wdowca, obznajmionego z man-
ipulacją rachunkową, do „prowa-
dzenia kasy“ przy zakładzie prze-
mysłowym na prowincji. Kaucja
najmniej 500 złr. Zgłoszenia do
Adm. „Głosu Narodu“. 1808 1-3

Realność

1-3 do sprzedania 1819
w Zwierzynie nad Wisłą pod L.
81, dom składający się z 8 ubi-
kacji, zamieszkały, z piekarni do-
mowej, spiżarni, drewnianego sto-
doly murowanej, oraz ogrodu owo-
cowego. Wiadomość na miejscu.

Osoba

w średnim wieku, umiejacą szyć
bieliznę i krawieczyznę, znająca
się na kuchni, poszukuje miejsca
do wyjazdu, od przystępnymi wa-
runkami. Wiadomość w „Głosie
Narodu“ pod l. M. L. 1807. 1-3

Domek

murowany na wysokim parterze
przynajmniej o 4 pokojach i ku-
chini, ze strychem i piwnicą, z o-
grodem, stajnią i wozownią w o-
brębie rogatki, ewentualnie tuż
za rogatką w Krakowie kupię
zaraz. Zgłoszenia z podaniem
położenia, pisem i t. d. proszę
najpóźniej do 20 lipca nadać
pod adresem: Banecki w K.
ścienku nad Dunajcem. 1806

Największy wybór

WÓZKÓW DZIECIENNYCH

w składzie maszyn do szycia

JÓZEFA IWANICKIEGO

NASTĘPCY

w Krakowie, Rynek L. 25.

Pokój duży

na dole przy ulicy...
nadający się na sklep, warst-
skład lub mieszkanie zaraz do
nająć. Wiadomość w Baz-
rze Lipińskiego. 1754 2

EDMUND KLIMEK w Krakowie przy Linii A-B,

poleca obficie zaopatrzony handel korzenny, delikatesów i wszelkich win, znakomite wódki, sławną starą Starę i stare wyborne Rum
Przy handlu pokoje do śniadań, bufet, zdrowa kuchnia. — Piwo pilzneńskie B. B. i bawarskie na szklanki i butelki

Właścicielka i wydawczyni: Józefa Bogoszowa.

Redaktor odpowiedzialny i kierownik wydawnictwa: Kazimierz Ehrenberg.

W drukarni W. Korneckiego w K.

Papier z fabryki Braci Fiałkowskich w Białej.